

จุดมุ่งหมายของการศึกษาสังคมตัวอย่าง

ภาคผนวกท้ายหนังสือเล่มนี้ประกอบด้วยการศึกษาสังคมตัวอย่าง 11 สังคม ซึ่งนักมานุษยวิทยาได้ศึกษาวิจัยไว้ เป้าประสงค์ที่ผู้เขียนคัดเลือกและยกมาเป็นตัวอย่างมีดังนี้

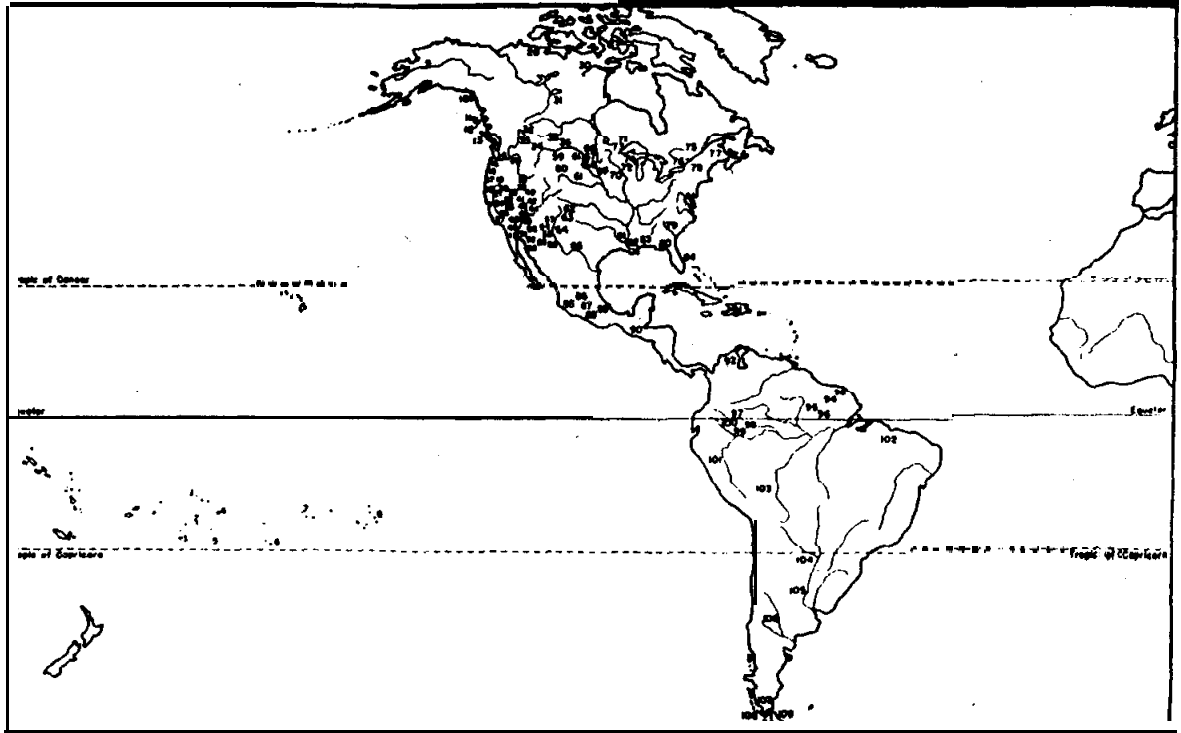
1. ดังที่กล่าวในบทที่ 1 แล้วว่าการศึกษาสังคมของนักมานุษยวิทยานั้นนิยมศึกษาจากข้อมูลจริงทางสังคมมากกว่าจะตั้งกฎเกณฑ์และทฤษฎีตามหลักตรรกศาสตร์แล้วนำมาพิสูจน์ ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องนำเอาข้อมูลจริงจากสังคมต่าง ๆ มาเสนอไว้ ณ ที่นี้เพื่อที่ผู้ศึกษาจะได้ทราบถึงปรากฏการณ์จริงที่เกิดขึ้นและนำไปประกอบแนวความคิดและทฤษฎีที่มีผู้คิดขึ้น อันจะทำให้ผู้ศึกษาได้เข้าใจเนื้อหาวิชานี้ได้ดีโดยตลอด

อนึ่ง ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางมานุษยวิทยานั้น จำเป็นที่จะต้องเปรียบเทียบกับ การวิเคราะห์ข้อมูลของผู้วิจัยคนอื่นที่ได้ไปศึกษามา ดังนั้น การศึกษาเปรียบเทียบจึงมีความสำคัญ และก่อให้เกิดแนวคิดใหม่ขึ้น แต่เนื่องจากหนังสือและรายงานการวิจัยตามห้องสมุดในประเทศมีน้อยและหายาก ผู้เขียนจึงถอดความจากรายงานการวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้เพื่อความสะดวกของผู้อ่านที่จะได้ทราบเรื่องราวของสังคมต่าง ๆ พอสังเขป อย่างไรก็ตาม หากผู้อ่านสนใจในรายละเอียดก็สามารถศึกษาได้จากรายงานการวิจัยเหล่านั้น

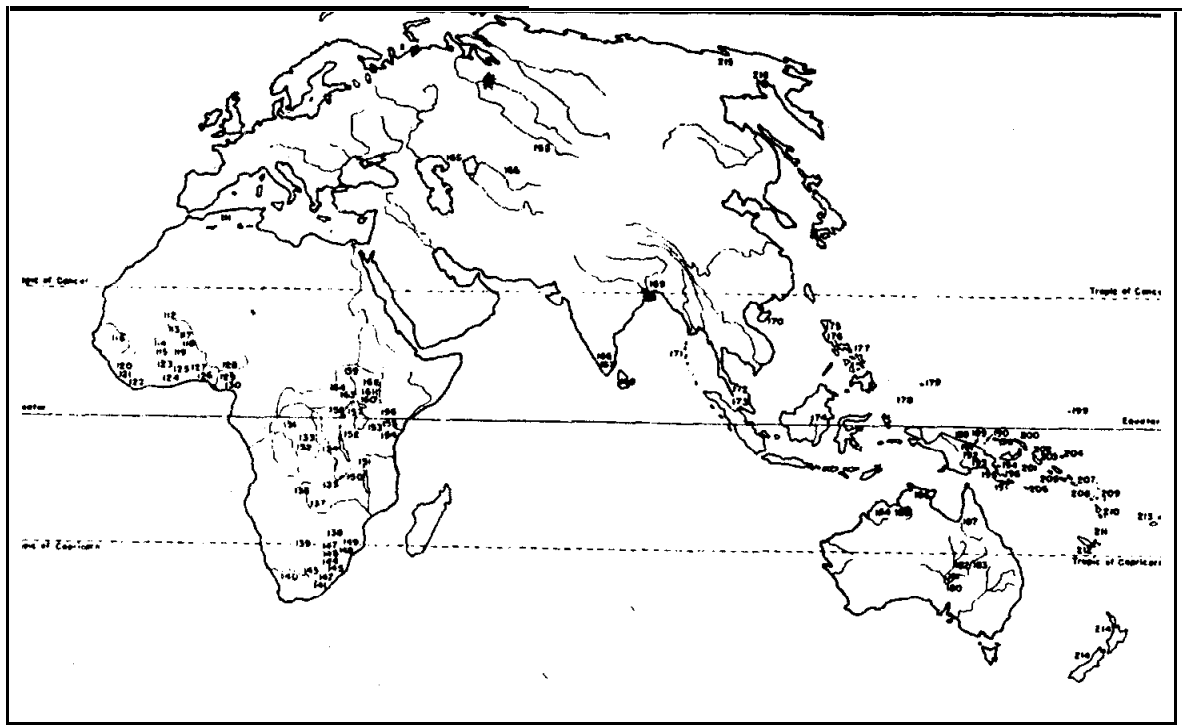
2. ผู้เขียนได้เลือกตัวอย่างสังคมที่คาดว่าจะเกิดประโยชน์ในการศึกษาวิชานี้ โดยพยายามเลือกสังคมตามทวีปต่าง ๆ ทั่วโลก ที่จริงแล้ว นักมานุษยวิทยาได้ศึกษาสังคมต่าง ๆ นับเป็นจำนวนพัน ๆ สังคมซึ่งผู้สนใจอาจศึกษาได้ด้วยตัวเองเพื่อจะได้ขยายขอบเขตและโลกทัศน์ในการศึกษาสังคมให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

3. การเสนอข้อมูลของสังคมตัวอย่างต่อไปนี้ผู้เขียนไม่ใช่วิธีแปล แต่ใช้ “ถอดความ” มากกว่า การถอดความจะไม่นำเอาความคิดเห็นส่วนตัวเข้าเกี่ยวข้อง เพราะต้องการเสนอข้อมูลให้เป็นตัวอย่างในลักษณะปรนัยภาพ เพื่อที่จะให้ผู้อ่านได้ใช้วิจารณ์ญาณของตนแปลความหมายของข้อมูลเอง ซึ่งจะก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ต่อไป

MAP OF TRIBAL AND PLACE-NAMES: I. Polynesia; The Americas

MAP OF TRIBAL AND PLACE-NAMES: II. The Old World

NUMBERS Designating Tribal and Place-Names

1 Samoa; Satapaites	79 Cherokee	112 Bambara	154 Bahima (Ankole)	184 Lunga (Kimberley Division)
2 Niue	80 Creek	113 Dogon	155 Gumi (Kisumu)	185 Daly River Tribes
3 Tonga	81 Caddo	114 Mandingo	156 Kikuyu	186 Murrumbidgee
4 Tongareva	82 Natchez	115 Lohi	157 Akamba	187 Yir-Yoront
5 Pukapuka	83 Coastal Indians	116 Pouti, Toucouleur	158 Baganda	188 Tanga
6 Mangrove	84 Florida Indians	117 Droua; Teguematé	159 Baka	189 Manam
7 Society Islands; Tahiti	85 Timucuan	118 Kusaie	156 Itima	190 Vigeo (<i>Sheuim</i>)
8 Marquessa	86 Taitangi	119 Taitangi	157 Nuer; Sangu	
9 Iogalik	87 Gosa; Kpelle	120 Gosa; Kpelle	158 Dodoth	
10 Tlingit	88 Arec	121 Wendé	159 Acholi; Tiringori	
11 Haida	89 Mita	122 Kru	160 Langoi; Kokir	
12 Tsimshian	90 Oweca	123 Ahani	161 Didinga	
13 Kwakiutl	91 Popoia	124 Ahani	162 Kizak	
14 Puyallup-Nisqually	92 Hainjachel	125 Daramey	163 Kizak	
15 Chinook	93 Kosi (Kagaba)	126 Yoruha	164 Baka; Kotsi	
16 Klappan	94 Bush Negroes	127 Chari	165 Kurumba; Toda	
17 Tolowa-Tutuhi	95 Guiana Indians	128 Nuer; Agate; Bid	166 Mankani; Palisan;	
18 Yurok	96 Arakuna; Guinai;	129 Ibo; Yaké	167 Mankani; Urali	
19 Modoc	97 Mankong; Olo-	130 Wabena; Clemba	168 Veddi (Seni, I-hota)	
20 Achomawi	98 mac; Oyopect	131 Kasai Tribes	169 Naga (Seni, I-hota)	
21 Yuki	99 River People;	132 Bataela	170 Li (Hainan)	
22 Wintun	100 Warrui; Waiwai	133 Upper Katanga	171 Katsinani	
23 Nomiaki	101 Taruma	134 Lamba	172 Tsangani	
24 Patwin	102 Makusi	135 Lozi (Barotse)	173 Malayan Negroes	
25 Maidu; Nisenan	103 Karahone	136 Ba-lla	174 Borneo; Dyak	
26 Mivok	104 Boro	137 Ba-Venda	175 Kalinga	
27 Chumash	105 Menimetic	138 Bushmen	176 Iugao	
28 Eskimo (Copper)	106 Witio	139 Hottentot	177 Negroes (<i>Philippines</i>)	
29 Eskimo (Central)	107 Inca	140 Pondo	178 Palau	
30 Eskimo (Caribou)	108 Tenetehara	141 Kasfir	179 Yap	
31 Chippewyan	109 Siriono	142 Kasfir	180 Mardala	
32 Shawap	110 Pilaga	143 Basuto	181 Deiri	
33 Lillooet	111 Toba	144 Swazi	182 New Caledonia	
34 Flathead	112 Chaco; Choroti	145 Zulu	183 Yanruwuntu	
35 Blackfoot	113 Selt'nam	146 Soho	184 Australia (N. W. Cont. Queensland)	
36 Gros Ventre	114 Alacaluf	147 Twana	185 Koryak	
37 Wishram	115 Algonquin (Algonkian)	148 Lovedu		
38 Shoshoni	116 Ona	149 Thonga		
39 Shaasta	117 Penobscot	150 Bamba		
	118 Iroquois	151 Nyakyusa		

โบรินสลอร์ มาลินอฟสกี ปรมาจารย์ทางมานุษยวิทยา เป็นผู้ศึกษาและเขียนหนังสือเกี่ยวกับชีวิตของชาวเกาะโทรเบียนในหมู่เกาะมาเลนีเซีย เขาได้ใช้เวลาศึกษาโดยออกไปอาศัยร่วมอยู่กับชาวเกาะเหล่านี้ในระหว่างปี ค.ศ. 1915 ถึง 1918 และเก็บข้อมูลในทุกแง่มุมของชีวิต ตั้งแต่ชีวิตความเป็นอยู่ ระบบเศรษฐกิจ ความเชื่อและศาสนา ครอบครัวและความสัมพันธ์ทางเพศ และอื่น ๆ ข้อมูลที่เขาเสนอไว้ในหนังสือที่เขาเขียนไว้หลายเล่มนั้นถือได้ว่าเป็นรายงานที่เป็นแบบฉบับทางมานุษยวิทยาที่เดียว ในการทำการวิจัยในสนามนั้น เขาจำเป็นต้องเรียนภาษาของคนพื้นเมือง ใช้ชีวิตอยู่ร่วมเพื่อเก็บข้อมูลด้วยวิธีการ “การสังเกตแบบมีส่วนร่วม” กับคนในสังคมที่เขากำลังทำการศึกษาเป็นระยะเวลาหลายปี ดังนั้น นักมานุษยวิทยารุ่นหลังจึงนิยมใช้วิธีการศึกษาแบบนี้เมื่อต้องการจะศึกษาทางมานุษยวิทยา

ระบบเศรษฐกิจของชาวเกาะซึ่งเป็นสังคมดั้งเดิม ยังไม่มีการใช้เงินตราเป็นสื่อกลางการแลกเปลี่ยน ดังนั้น การกระจายผลผลิตจึงมีลักษณะเป็นแบบการแลกเปลี่ยนของต่อของ ลักษณะของการแลกเปลี่ยนดังกล่าวอาจถือได้ว่าเป็นรากฐานของระบบเศรษฐกิจของสังคมมนุษย์

การใช้ “กุลา” ในการแลกเปลี่ยน (the kula ring)

บริเวณชุมชนที่มาลินอฟสกีเลือกศึกษาคือ บริเวณทางด้านตะวันออกของเกาะนิวกินี หมู่เกาะที่เรียงรายกันไปทางทิศตะวันออกและทิศตะวันออกเฉียงเหนือและโดยเฉพาะอย่างยิ่งหมู่เกาะโทรเบียน (Trobriand) ชาวเกาะเหล่านี้ทำการเพาะปลูกตามบริเวณบนเกาะที่เขาอาศัยอยู่ ส่วนใหญ่จะปลูกมันมือเสื่อ สาเก มะม่วง และต้นปาล์ม ในขณะที่เดียวกัน ก็ทำการประมง การติดต่อระหว่างเกาะจะใช้เรือซึ่งเจาะท่อนซุงให้เป็นโพรงและใช้ไม้ทำกาบเรือทั้งสองข้าง การเดินทางระหว่างหมู่เกาะเหล่านี้เป็นปรากฏการณ์ที่ตื่นเต้นและเร้าใจเพราะเกี่ยวข้องโดยตรงกับการแลกเปลี่ยน “กุลา”

กุลา เป็นรูปแบบของประเพณีการแลกเปลี่ยนระหว่างเผ่าในเกาะต่าง ๆ รอบ ๆ บริเวณนั้น ของที่ใช้แลกเปลี่ยนหรือที่เรียกว่ากุลานั้นมี 2 ชนิด คือ สร้อยคอที่ทำด้วยเปลือกหอยสีแดง และกำไลข้อมือที่ทำด้วยเปลือกหอยสีขาว ในการแลกกุลา สร้อยคอนั้น ชาวเกาะจะแล่นเรือเพื่อแลกกับคนเกาะอื่นโดยใช้เส้นทางเดินทางตามเข็มนาฬิกา ส่วนการแลกกุลากำไลข้อมือจะแล่นเรือหมุนรอบในทางทิศทวนเข็มนาฬิกา ดังนั้น การแลกของจะกระทำกันไปตามเกาะต่าง ๆ และหมุนเป็นวงกลม จึงมีผู้เรียกประเพณีนี้ว่า “กุลา ริง” หรือ “กุลาวงแหวน”

ผู้ที่มีสิทธิที่จะทำการแลกกุลาได้นั้น จะต้องเป็นชายและมักจะมีสถานภาพทางสังคมสูง เขาเหล่านี้จะต้องเรียนรู้เกี่ยวกับมายาศาสตร์และมารยาทเกี่ยวกับพิธีการแลกเปลี่ยน รวมทั้งจะต้องได้รับสิ่งของที่จะใช้แลกมาแล้วด้วย ชายหนุ่มจะได้รับการสั่งสอนเกี่ยวกับมายาศาสตร์และมารยาทที่จำเป็นจากบิดาหรือพี่ชายของแม่ ในขณะที่เดียวกัน เขาก็จะได้รับกุลาหรือของเป็นการเริ่มต้น เขาจะต้องมีคู่แลกในสังคมหรือเกาะอื่นซึ่งมักจะเป็นคู่หรือคนที่ผู้เป็นพ่อเคยแลกกุลามาก่อน ผู้ที่ดำรงตำแหน่งเป็นหัวหน้ามักจะมีคู่แลกมากมาย ส่วนคนธรรมดาอาจจะจะมีเพียง 2-3 รายเท่านั้น คู่แลกกุลาจะติดต่อกันตลอดชีวิตแม้ว่าผู้แลกด้วยจะมีภาษาหรืออยู่ในเผ่าที่ต่างกัน

เมื่อชายคนหนึ่งได้รับกุลาชนิดใดชนิดหนึ่งมาแล้ว เขาจะไม่เก็บรักษาไว้แต่จะนำเอาไปแลกกับคนอื่นต่อไป ดังนั้น กุลาจึงเปลี่ยนจากมือหนึ่งไปยังอีกมือหนึ่งในเส้นทางเดียวกันเป็นวงกลม และในที่สุดอาจจะกลับมายังที่แรกเริ่มอีก ไม่ว่าจะเป็นสร้อยคอหรือกำไลแขน จะมีขนาดเล็กและคนไม่นิยมสวม เพราะถือว่าเป็นของที่มียาค่ามีราคา นอกจากจะสวมไปในพิธีแต่งงานเท่านั้น แม้ว่ากุลาเหล่านี้จะเป็นทรัพย์สินสมบัติของผู้ชาย แต่ก็มักจะมีการถกเถียงและสืบถามกุลาแต่ละอันว่ามีประวัติหรือความเป็นมาอย่างไร ซึ่งเสมือนหนึ่งการบรรยายเกี่ยวกับประวัติของเพชรน้ำหนึ่งในสมัยปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม คนก็จะไม่เก็บเอามารักษาไว้แต่จะนำไปแลกต่อไปอีก เนื่องจากขอบเขตของวงกลมการแลกเปลี่ยนกว้างขวางมาก บางครั้ง กุลาอันหนึ่ง ๆ จะกลับมายังผู้รับ ณ จุดเริ่มต้นโดยใช้เวลา 2-10 ปี

ในการแลกเปลี่ยนกุลา คนจะไม่มี การต่อรองในเรื่อง “ราคา” ของกุลา นั้น ๆ แต่จะสนใจในกระบวนการแลกเปลี่ยนมากกว่า แต่การแลกเปลี่ยนของอย่างอื่นซึ่งถือว่าไม่มีราคาค่างวดอะไร เช่น มะพร้าว สาคุ ปลา กระบุง เสื่อ ไม้พลอง และหินต่าง ๆ อาจมีการต่อรองในเรื่องราคา

กุลา ริง แสดงให้เห็นถึงการแลกเปลี่ยนในชุมชนชาวพื้นเมืองดั้งเดิมที่ไม่ใช่ต้องการแลกเปลี่ยนของเท่านั้น แต่รวมไปถึงคุณค่าทางด้านเวทมนต์ คาถา และกิจกรรมทางพิธีการ ตลอดจนสถานภาพของผู้ที่เข้าร่วมในพฤติกรรมประเภทนั้น เป็นระบบที่ก่อให้เกิดเสถียรภาพทางสังคม ทั้งนี้เพราะการสร้างหนี้สินซึ่งผู้อื่นนำเอาของมาให้และต้องนำเอาไปให้แก่อีกผู้หนึ่งเป็นวงกลมซึ่งทำให้เกิดบูรณาการระหว่างสังคม สังคมจะมีความมั่นคงและรวมกันอย่างเหนียวแน่น

การกระจายทรัพย์สินสมบัติ

นอกจากการแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับกุลา ริงแล้ว ระบบเศรษฐกิจชาวเกาะโทรเบียนยังมีหลักแห่งการแลกเปลี่ยนอีกชนิดหนึ่ง คือ การกระจายทรัพย์สินสมบัติ กล่าวคือทรัพย์สิน (โดยมากมักจะเป็นอาหาร เช่น มันมือเสื่อ มะพร้าว ปลา และเครื่องใช้ในบ้าน) จะถูกนำมามอบที่ส่วนกลางต่อมาก็จำหน่ายแจกไปให้แก่สมาชิกที่ต้องการ

ตามปกติ ชายชาวโทรเบียนจะมีหน้าที่ที่จะต้องนำเอาสิ่งของไปให้แก่ครอบครัวของ
น้องสาวที่แต่งงานแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งมันมือเสือเป็นประจำ เพื่อเก็บไว้ในยุ้งของครอบครัว
นั้น ชาวโทรเบียนส่วนใหญ่นิยมระบบมีผัวเดียวเมียเดียว แต่หัวหน้าจะมีภรรยากว่า 60 คน ซึ่ง
มาจากบริเวณที่เขาปกครองอยู่ มาลินอฟสกีได้กล่าวว่า มีหัวหน้าคนหนึ่งที่เขารู้จักได้รับมันมือเสือ
ปีละ 300-350 ตันจากพี่เขย/น้องเขยของเขา ทำให้ผู้เป็นหัวหน้าสามารถจัดพิธีเลี้ยงแก่ลูกบ้าน
และแขกที่มาเยี่ยมได้ตลอดปี อันเป็นการแสดงถึงความมีเมตตากรุณาของหัวหน้าเผ่าที่มีต่อคนอื่น ๆ

ลักษณะดังนี้ ทำให้ผู้เป็นหัวหน้าสามารถสะสมทรัพย์สินสมบัติเป็นส่วนของตนและมี
เพิ่มมากขึ้นเมื่อเศรษฐกิจได้ขยายตัวมากขึ้น ในขณะที่เดียวกัน ทรัพย์สินดังกล่าวทำให้หัวหน้า
สามารถมีข้าทาสบริวารมากมายที่จะรับใช้และสนับสนุนอำนาจให้สูงเด่นต่อไป

**ถอดและเก็บความจาก Bronislaw Malinowski 1922 Argonauts of the Western Pacific: An Account
of Native Enterprise and Adventure in the Archipelagoes of Melanesian New Guinea.
London : George Routledge and Sons; and Victor, Barnouw 1978 Ethnology. Illinois:
Dorsey Press.**

ประเพณีพอทแลทชของอินเดียนแดงเผ่าควาคิตอลเป็นลักษณะของงานเลี้ยงที่ฟุ่มเฟือย และบางครั้งก็ทำลายข้าวของ หรือให้ข้าวของแก่คนอื่นไป นักมานุษยวิทยาได้ให้ความสนใจประเพณีนี้มานานแล้วตั้งแต่ปรมาจารย์ทางมานุษยวิทยาชาวอเมริกัน ชื่อ ฟรานซ์ โบแอส ซึ่งได้ศึกษาและเขียนหนังสือเกี่ยวกับเรื่องนี้ในปี ค.ศ. 1897 ต่อมาในปี 1934 นักมานุษยวิทยาชื่อรูธ เบนเนดิกท์ ได้นำเอาทวีแควระห์ในหนังสือเรื่อง “แบบแผนของวัฒนธรรม” ทำให้มีผู้สนใจในประเพณีนี้มากยิ่งขึ้น

อินเดียนแดงเผ่านี้ตั้งถิ่นฐานที่บริเวณชายฝั่งเขตบริติช โคลัมเบีย ประเทศแคนาดา ซึ่งเป็นคนพื้นเมืองดั้งเดิม อาชีพของคนพวกนี้คือ การล่าสัตว์ จับปลา และหาของป่า อาหารหลักที่ชาวควาคิตอลหาได้ก็คือปลาจากแม่น้ำและทะเล ได้แก่ ปลาคอด ปลาเซลมอน ปลาเฮร์ริง และปลาชนิดอื่น ๆ ตลอดจน พวกแมวน้ำ พอพิส (สัตว์น้ำที่มีลักษณะคล้ายปลาวาฬแต่ตัวเล็กกว่า) และปลาวาฬ ผลไม้ที่หาได้ ได้แก่พวกแบร์รี่ และหัวมันชนิดต่าง ๆ อีกทั้งมีการล่าสัตว์ อาหารเหล่านี้ได้เก็บไว้บ้างเพื่อใช้บริโภคในฤดูหนาว ซึ่งไม่สามารถออกไปหาอาหารได้

ในตอนปลายศตวรรษที่ 18 คนผิวขาวอพยพมาอาศัยอยู่ในบริเวณที่ใกล้เคียง ชาวอินเดียนแดงเผ่านี้ได้นำเอาวัฒนธรรมและเครื่องมือเครื่องใช้ของพวกผิวขาวไปใช้บางส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผ้าขนสัตว์ มีด เครื่องตัดวัสดุ และผ้าห่ม สิ่งของเหล่านี้สามารถเข้ากันกับการใช้สิ่งของดั้งเดิมของคนเผ่านี้ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การใช้มีดในการแกะสลักเทวรูป เครื่องหมาย แสดงความยินดี หน้ากาก เป็นต้น

ในงานเลี้ยงของพวกอินเดียนแดงกลุ่มนี้ หรือที่เรียกว่าพอทแลทชนั้น อาจจัดขึ้นเมื่อมีเหตุการณ์สำคัญของการเปลี่ยนแปลงสถานภาพในชีวิตของคน เช่น วันเกิด วันตั้งชื่อของทารก วันแต่งงาน วันเผาศพ และพิธีการเริ่มต้นใด ๆ ของชีวิต หรือจะเป็นโอกาสหนึ่งที่ไม่สำคัญนัก ดังนั้น ในปีหนึ่ง ๆ จึงมีการจัดงานเลี้ยงหลายครั้ง ส่วนพวกที่ร่ำรวยหรือหัวหน้า จะมีงานเลี้ยงนับครั้งไม่ถ้วน เขาอาจจะเลี้ยงภายในระหว่างพวกเดียวกัน หรือต่างเผ่าก็ได้ การจัดงานเลี้ยงนี้จะเกี่ยวข้องโดยตรงกับตำแหน่ง สถานภาพทางสังคมและความมีหน้ามีตา แขกที่ได้รับเชิญจะไม่สามารถรับประทานอาหารเท่านั้น แต่จะได้รับของขวัญจากเจ้าภาพมากมาย แขกจะปฏิเสธการรับของไม่ได้ การแจกของให้แก่แขกเป็นการแสดงถึงฐานะและความร่ำรวยของเจ้าภาพ นอกจากนี้ เจ้าภาพยังแสดงความร่ำรวยด้วยการทำลายสิ่งของต่าง ๆ เช่น เผาเรือ ทูบหม้อข้าว ไห และตะกล้า ตลอดจนภาชนะอื่น ๆ มีการโยนสิ่งของเผาต่อหน้าแขกและโยนลงทะเล

เมื่อแขกได้รับของไปแล้ว เช่น ผ้าห่ม เป็นจำนวนหนึ่ง เขาก็จะต้องตอบสนองในจำนวนมากกว่าของที่ได้รับเป็นสองเท่า และถ้าหากทำลายข้าวของได้มากกว่า ก็จะถือว่ามิหน้ามีตา และเป็นการแสดงถึงความยิ่งใหญ่มากกว่า มิฉะนั้นจะเสียหน้า

ลักษณะของพอทแลทชจะแสดงให้เห็นในรูปแบบของการยืมเพื่อนำเอาไปให้แก่แขก เป็นการสร้างเครดิตและการลงทุน หากบ้านไหนต้องการสร้างความยิ่งใหญ่ เขาจะไปยืมสิ่งของจำนวนมากจากคนอื่นเพื่อนำมามอบให้แก่แขกและทำลาย ต่อมาเขาจะต้องนำของไปคืนพร้อมกับดอกเบีย จำนวนของจะเพิ่มขึ้นไปเรื่อย ๆ ในรูปของหน้าที่ประโยชน์ของพอทแลทชนั้น เป็นการประกาศถึงการเปลี่ยนสถานภาพและตำแหน่งของคนในสังคมเน้นถึงความมั่นคงของความสัมพันธ์ของคนในเผ่าและระหว่างเผ่า และเป็นการกระจายทรัพย์สินสมบัติจากคนหนึ่งไปยังอีกคนหนึ่งด้วย

ถอดและเก็บความมาจาก

1. Franz Boas 1897 *The Social Organization and the Secret Societies of the Kwakiutl Indians.*
2. Ruth Benedict 1934 *Patterns of Culture.* Boston: Houghton Mifflin Co.
3. Helen Codere 1966 *Fighting with Property.* Seattle: University of Washington Press.
4. Victor Barnouw 1978 *Ethnology.* Illinois: Dorsey Press.

ผู้เขียนบทความเรื่องนี้เป็นนักมานุษยวิทยาชาวอเมริกัน ท่านเป็นผู้หนึ่งที่มีชื่อเสียงในการศึกษาด้านมานุษยวิทยาการเมือง ได้เขียนหนังสือเกี่ยวกับสาขานี้ไว้หลายเล่ม ต่อมาเขาได้สนใจสาขามานุษยวิทยาเชิงเศรษฐกิจและได้ทำการวิจัยหลายเรื่อง ผลงานของเขาได้ปรากฏเป็นบทความในวารสารทางมานุษยวิทยาจำนวนมากมาย บทความเรื่องนี้ผู้เขียนได้บรรยายถึงลักษณะโครงสร้างทางเศรษฐกิจของคนที่ตั้งชุมชนบนเชิงเขาเฟอร์ หนึ่ง คนในสังคมนี้ มีการจัดระเบียบทางสังคมที่แปลกแตกต่างไปจากคนในสังคมอื่น จึงเป็นที่น่าสนใจที่จะศึกษาได้ลึกถึงแบบแผนของการส่งผ่านของสินค้าและบริการ อุปสรรคขวางกั้นต่อการเคลื่อนไหวของสินค้าและบริการนั้น ๆ ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจที่ปรากฏขึ้นในชุมชน

ลักษณะภูมิศาสตร์และการหาเลี้ยงชีพ

ชาวเฟอร์จำนวน 500 คน ตั้งบ้านเรือนบริเวณเชิงเขาเฟอร์ ตอนกลางของทวีปอาฟริกา ดินที่อยู่เป็นที่ราบสูงซึ่งสูงราว 2,000-3,000 เมตร มีลำธารไหลผ่านชุมชนจากป่าใหญ่ไปยังที่ราบตลอดทั้งปี ชุมชนนี้ตั้งอยู่ค่อนข้างโดดเดี่ยวเพราะทิศเหนือและทิศตะวันออกติดกับทะเลทราย ส่วนทางทิศตะวันตกและทิศใต้สามารถติดต่อกับชุมชนอื่น คือ บาร์เอลอาหรับ แต่มีระยะทางไกลมาก

ชาวเฟอร์มีอาชีพในการเกษตรกรรม โดยทำกันปีละ 2 ฤดู คือ พืชฤดูแล้ง โดยอาศัยน้ำฝน และพืชฤดูหนาวโดยอาศัยน้ำชลประทาน พืชหลักคือข้าวฟ่างพันธุ์บูร์ซซึ่งใช้ปลูกในฤดูร้อน ในการปลูกข้าวฟ่างนั้น จะมีการขุดหลุมเตรียมดินในระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงมิถุนายน และจะหว่านเมล็ดเมื่อฝนเริ่มตก ส่วนการถอนวัชพืชจะกระทำไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งถึงฤดูการเก็บข้าวฟ่างประมาณเดือนกันยายน การเพาะปลูกข้าวฟ่างนี้จะปลูกบนเนื้อที่ที่สลับกันไปและจะทิ้งว่างไว้บางปีเพื่อให้ปุ๋ยในดินไม่เสื่อมหายไปอย่างรวดเร็ว หากดินจืดและไม่มีควมสมบูรณ์แล้วผู้คนก็จะเลิกใช้และทิ้งให้เป็นป่าละเมาะไป

นอกจากนี้ ชาวเฟอร์ยังปลูกพืชอื่น ๆ ไว้บริโภค เช่น มะเขือเทศ ซึ่งได้รับพันธุ์มาจากชาวอิจิปต์เมื่อหลายร้อยปีมาแล้วและข้าวโพด พืชทั้งสองชนิดนี้ปลูกในฤดูร้อนตามบริเวณที่เคยปลูกข้าวฟ่างมาก่อน ส่วนพื้นที่ลุ่มและสามารถรับน้ำชลประทานได้นั้นเขาก็จะปลูกพืชผักเช่น หอม กระเทียม พริก ผัก และมันฝรั่ง รอบ ๆ บริเวณที่อยู่จะปลูกฝ้าย ส่วนพืชยืนต้น ส่วนใหญ่จะปลูกผลไม้ เช่น มะนาว ส้ม มะม่วง มะละกอ ฝรั่ง และกล้วย

สัตว์ที่เลี้ยงไว้ใช้งานได้แก่ ลา เพื่อใช้ขนส่งของ ทุกครอบครัวจะเลี้ยงนกพิราบ แพะ ซึ่งจะเลี้ยงไว้เพื่อใช้เป็นอาหารจำพวกเนื้อและนม บางครอบครัวเท่านั้นที่เลี้ยงวัวเพื่อขายต่อหาก

ต้องการเงินสด นอกจากนี้ ยังมีอาหารซึ่งสามารถหาได้ เช่น ปลูก ตักแตน ผลมะเดื่อ หญ้าที่สามารถกินได้ น้ำผึ้งและอื่น ๆ เพื่อใช้บริโภค

การจัดระเบียบทางสังคม

ลักษณะพื้นฐานทางวัฒนธรรมเกี่ยวกับการจัดระเบียบทางสังคมนั้นแปลกแตกต่างจากคนในสังคมอื่น ซึ่งมีผลต่อรูปแบบทางเศรษฐกิจ เช่น ขนาดและส่วนประกอบของครัวเรือน รูปแบบของการเป็นเจ้าของที่ดิน คำนิยมเกี่ยวกับแรงงานและข้อบังคับการแลกเปลี่ยนแรงงาน และตลาด

ก. หน่วยของการจัดการทางด้านการผลิตและบริโภคแยกออกจากกันต่างหากทั้งสามีและภรรยาต่างเป็นเจ้าของเนื้อที่ทำกิน ยุงข้าว และเงินของตนเอง โดยไม่เกี่ยวข้องกัน ความผูกพันทางด้านการแต่งงานมีความหมายในด้านความจำเป็นในการแลกเปลี่ยนแรงงานและสินค้าบริการเฉพาะอย่างเท่านั้น แต่มิได้หมายความถึงการอยู่รวมกันเป็นครัวเรือนหนึ่ง ๆ สามีและภรรยาจะเพาะปลูก และเก็บเกี่ยวพืชของตน ใครจะมาถือสิทธิใช้หรือบริโภคผลผลิตของผู้อื่นไม่ได้ ความผูกพันทางด้านการแต่งงานมีดังนี้ ภรรยาจะต้องทำงานให้แก่สามี เช่น การทำอาหารและการทำเบียร์ (โดยใช้ผลผลิตของสามี) และในทางกลับกัน สามีจะทอเสื้อผ้าให้ภรรยา บางครอบครัวอาจช่วยกันทำการเพาะปลูกแต่มิได้หมายความว่าจะทำให้การจัดการด้านการผลิตและผลผลิตเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

มารดาจะเป็นผู้เลี้ยงดูลูก ๆ โดยใช้อาหารจากยุงของเธอ เด็กชายจะอาศัยอยู่กับแม่จนกระทั่งอายุได้ 8-10 ปี จากนั้นก็จะออกจากบ้านไปศึกษากับครูอิสลาม และเลี้ยงชีพด้วยการเป็นขอทาน เมื่อเขาสามารถผ่านการสอบการเรียนศาสนา ซึ่งอาจใช้เวลาประมาณ 3-5 ปี ก็จะเดินทางกลับหมู่บ้านและเริ่มงานการเพาะปลูกด้วยตัวเอง และมีพี่สาวหรือแม่มาช่วยทำอาหารและทำเบียร์ให้ ส่วนผู้เป็นพ่อจะช่วยในการหาสินสอดทองหมั้นให้ ส่วนเด็กหญิงนั้นจะอาศัยอยู่กับมารดาและทำการเพาะปลูกแยกต่างหาก แต่จะนำเอาผลผลิตมารวมกันเพื่อบริโภค

จะเห็นได้ว่า ลักษณะทางด้านเศรษฐกิจจะแยกเป็นแบบตัวใครตัวมันแต่จะมีกฎเกณฑ์บางอย่างที่ทำให้การแลกเปลี่ยนแรงงานเกิดขึ้น โดยเฉพาะผู้ที่มีความสัมพันธ์กันทางสายเครือญาติ

ข. ลักษณะของการเป็นเจ้าของที่ดิน ซึ่งเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญเป็นดังนี้ สิทธิเหนือที่ดินแปลงหนึ่ง ๆ นั้นเป็นของกลุ่มที่มีสายสัมพันธ์แห่งความเป็นญาติ ทั้งฝ่ายพ่อและแม่ทุกคนในกลุ่มนี้มีสิทธิในการใช้ที่ดินเพื่อการทำการเกษตรของตนจนกระทั่งที่ดินถูกทิ้งว่างไว้หรือเลิกเพาะปลูกบนที่ดินนั้น หากคนไหนไม่มีที่ทำกิน คนที่มีที่ดินมากจะต้องจัดหาหรือแบ่งให้เพื่อให้ผู้นั้นสามารถทำกินเพื่อเลี้ยงตัวได้ กรรมสิทธิ์บนที่ดินสามารถส่งผ่านไปยังลูกหลานได้

สิทธิของ “ผู้ใช้ที่ดิน” กับ “เจ้าของ” จะแสดงออกในรูปของการนำเอาเบียร์ 1 หม้อไปให้แก่เจ้าของที่ดินหลังการเก็บเกี่ยวฤดูหนึ่ง ๆ จะไม่มีรูปแบบของการให้ค่าเช่าอื่นใดนอกเหนือจากนี้

เนื่องจากลักษณะการใช้ที่ดินทำกินเป็นแบบการทำไร่เลื่อนลอย ต้องปล่อยให้ดินว่างไว้หลังจากมีการเพาะปลูกบนที่ดินแต่ละแห่งหลายปีจนที่ดินเสื่อมคุณภาพ ฉะนั้น การโอนสิทธิบนที่ทำกินไปยังลูกหลานจึงมิได้ทำติดต่อกันหลายชั่วอายุคน ที่ดินของแม่อาจเป็นของลูกสาว จากนั้นก็ทิ้งว่างไว้ ลักษณะดังนี้ทำให้มีการแบ่งที่ดินทำกินอยู่บ่อย ๆ

ค. เนื่องจากหน่วยของการจัดการทางด้านเศรษฐกิจมีการแบ่งออกเป็นของคนแต่ละคนแบบแผนการใช้แรงงานจึงมีลักษณะเด่น คนแต่ละคนจะใช้แรงงานเพื่อสนองความต้องการของตนสำหรับข้อกำหนดทางสังคมของคนบนภูเขาเฟอร์นั้นถือว่าเป็นสิ่งที่น่าละอายมากถ้าหากใครไปทำงานรับจ้างกับคนอื่น ข้อกำหนดดังกล่าวทำให้เกิดความจำเป็นในการแลกเปลี่ยนแรงงานขึ้นและเกิดกฎเกณฑ์ที่ทำให้คนในกลุ่มเครือญาติเดียวกันต้องมีการแลกเปลี่ยนแรงงานกัน

“งานเลี้ยงเบียร์” เป็นกิจกรรมที่ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนแรงงานขึ้น ไม่ว่าจะเป็งานสร้างบ้าน การเก็บเกี่ยว การเพาะปลูก และงานอื่น ๆ ที่ต้องใช้แรงงานมาก เจ้าของจะต้องทำเบียร์ไว้ต้อนรับและไปขอร้องให้เพื่อนบ้านมาร่วมงานการขอร้องนี้จะไม่ใช่การบังคับ ใครจะมาร่วม หรือไม่มาร่วมก็ได้ ถ้าใครมาร่วมในงานเลี้ยงเบียร์ก็ต้องทำงานให้เป็นการทดแทน ยกเว้นผู้ที่เป็นญาติสนิทเท่านั้นที่มี “ความจำเป็น” ต้องไปร่วมงาน เช่น พี่ชายน้องชาย พี่สาวน้องสาว และภรรยาของผู้ที่เป็นเจ้าภาพเป็นต้น อย่างไรก็ตาม ไม่มีกฎเกณฑ์ที่จำกัดลงไปว่า ทานเบียร์จำนวนเท่านี้จะต้องทำงานให้ในจำนวนเท่านั้น

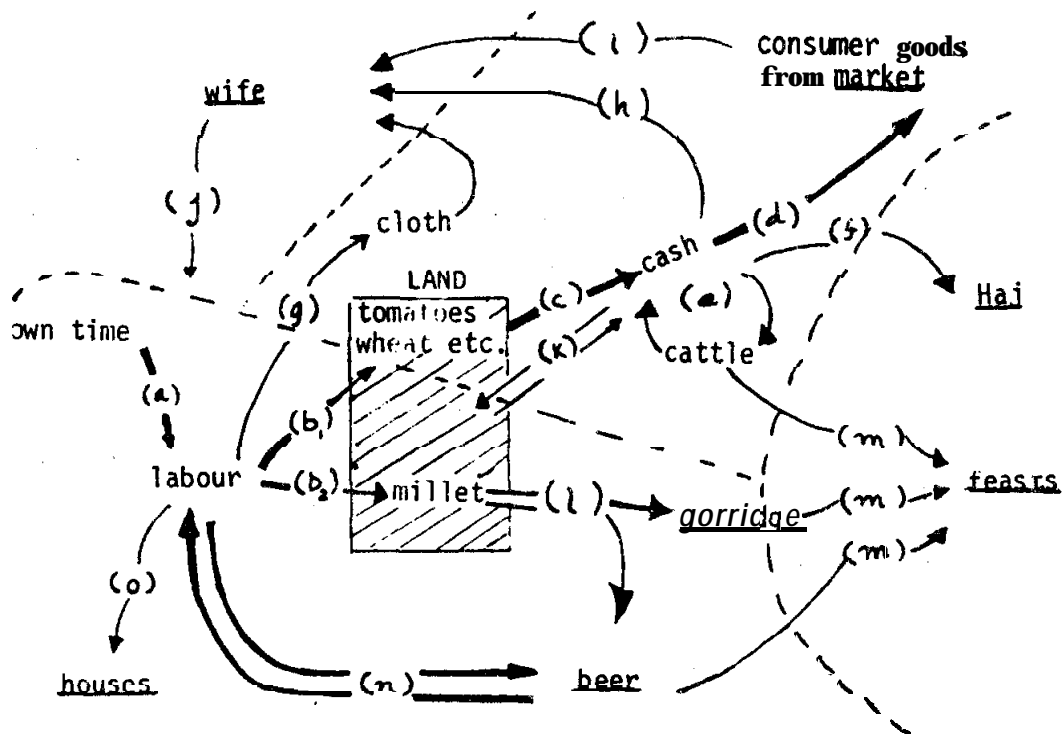
ง. ระบบตลาดของชาวเฟอร์คือ การมีสถานที่ที่เรียกว่าตลาดเพื่อเป็นศูนย์กลางในการค้าขายและแลกเปลี่ยนสินค้า สื่อกลางที่ใช้แลกเปลี่ยนคือเงิน ซึ่งใช้กันอย่างแพร่หลายในแถบลุ่มแม่น้ำไนล์ สมัยก่อน มีการใช้เสื้อผ้าเป็นสื่อกลางแทนเงิน

คนจากที่ต่าง ๆ ในรัศมี 15-20 กิโลเมตรมารวมซื้อขายกันที่ตลาด ซึ่งมีขึ้นอาทิตย์ละครั้ง ผลผลิตทางด้านเกษตรทุกอย่างนำมาซื้อขายกัน แม้กระทั่งวัวและแพะ พ่อค้าชาวอาหรับและคนพื้นเมืองบางคนก็ตั้งร้านหรือปูเสื่อเพื่อขายของเครื่องใช้ เสื้อผ้า น้ำตาล และเครื่องมือที่ใช้ในการประกอบอาชีพ

มีพ่อค้าคนกลางหลายคนที่หวังผลกำไรโดยซื้อของในตลาดนี้และนำไปขายยังตลาดของชุมชนอื่นซึ่งตั้งอยู่ห่างไปไกลถึง 50-100 กิโลเมตร สินค้าที่ซื้อขายดังกล่าวได้แก่กระเทียมหอม มันฝรั่งแห้ง ข้าวโพด บางคนก็ซื้อสัตว์เพื่อนำเอาไปฆ่าและชำแหละขาย

ผู้หญิงบางคนก็นำเอาเบียร์มาขาย แต่คนมักจะมองไปว่าเป็นสิ่งที่ไม่ดีเพราะเบียร์มิใช่เป็นสิ่งซึ่งจะนำมาซื้อขายกันเพราะเป็นสื่อกลางแห่งการแลกเปลี่ยนแรงงานเป็นการผิดศีลธรรมที่นำเบียร์ออกขาย ทำให้คนขายถูกมองด้วยความรู้สึกที่เหยียดหยามจากคนอื่น

แบบแผนของการตัดสินใจในการจัดการของชาวเฟอร์

จากรูปที่แสดง จะเห็นได้ว่า แรงงานทำให้เกิดระบบเศรษฐกิจ 2 ประเภท คือ ประเภทแรก ข้าวฟ่างเพื่อใช้ในการบริโภคและทำเบียร์ ในส่วนนี้สามารถทำให้เกิดแรงงานช่วยเหลือจากคนอื่น อันหมายถึงการเพิ่มผลผลิตให้มากขึ้นกว่าเดิม ดังนั้น รูปแบบของความสัมพันธ์ทางด้านเศรษฐกิจจึงน่าจะเป็นดังนี้

แรงงาน-ข้าวโพด-เบียร์-แรงงาน

ประเภทที่สอง ได้แก่ข้าวโพด มันฝรั่งและอื่น ๆ สามารถนำไปขายได้ในตลาด เพื่อนำเงินไปซื้อของใช้เพื่อการบริโภคในบ้านและบางส่วนนำไปซื้อเสื้อผ้าให้แก่ภรรยา ส่วนเงินที่เหลือบวกกับเงินที่ขายวัวและแพะก็จะนำไปเป็นค่าใช้จ่ายในการไปประกอบพิธีฮัจที่นครเมกกะ

ส่วนเงินที่เหลือใช้และข้าวฟ่างที่เหลือจะนำไปจัดงานเลี้ยง เพื่อสร้างบารมีและตำแหน่งทางสังคม และงานอื่น เช่น คำสินสอดทองหมั้น (เป็นจำนวนถึง 35 ปอนด์ ในขณะที่ความต้องการการใช้เงินสดมีเพียงปีละ 8 ปอนด์ ผู้หญิง 1-3 ปอนด์ เท่านั้น)

หนทางที่จะทำให้เกิดความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ

จากหัวข้อที่เพิ่งกล่าวมานี้ พอสรุปได้ว่าลักษณะทางด้านเศรษฐกิจขึ้นอยู่กับแบบแผนของรูปแบบที่แสดงไว้ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงข้อจำกัดที่จะทำให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจ ในการลงทุนเพื่อให้เกิดผลผลิตเพิ่มขึ้นนั้น อาจจะมองได้ในแง่

1. แรงงาน - เงินสด - พืชผล - เงินสด - ภรรยา - แรงงาน
2. เงินสด - วัว - เงินสด
3. แรงงาน - ข้าวฟ่าง - เบียร์ - แรงงาน

ประเด็นแรก เป็นการคาดคะเนว่าน่าจะเป็นไปได้ในรูปของทฤษฎีกล่าวคือ การรับจ้างแรงงานเพื่อให้ได้เงินมาลงทุนในการปลูกพืชผล เพื่อจะนำไปขายและนำเอาสิ่งของไปให้ภรรยาเพื่อให้มาช่วยงาน แต่กฎเกณฑ์ทางสังคมได้จำกัดมิให้เกิดการรับจ้างแรงงาน และภรรยาจะมาทำงานช่วยเหลือเฉพาะอย่างเท่านั้น ดังนั้นในข้อนี้จึงทำให้แบบแผนอันแรกนี้เป็นไปไม่ได้

ประเด็นที่สอง การขายวัวเพื่อให้เกิดการสะสมทุนเพื่อจะใช้ในการลงทุนต่อไปนั้น ก็มีปัญหาเพราะการซื้อขายวัวมิได้ทำกันอย่างเต็มที่ ในหมู่บ้านเฟอร์มีคนที่เป็นเจ้าของวัว 5 ตัวอยู่เพียง 1 คน นอกนั้นมีจำนวนเพียง 2-3 ตัว ในขณะที่คนส่วนใหญ่ไม่มีวัวเลย

ในประเด็นสุดท้ายที่พอจะทำให้มีช่องทางให้เกิดการลงทุนต่อไป เพราะเป็นการเพิ่มแรงงานเพื่อที่จะผลิตผลผลิตให้มากขึ้นได้

ในอุปสรรคที่ทำให้เกิดการสะสมทุนก็คือการนำเอาเงินไปเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจ และการทำงานเลี้ยง ซึ่งจะส่งผลสะท้อนถึงฐานะทางสังคมมากกว่า การสร้างผลผลิตให้เพิ่มขึ้นในแง่ของเศรษฐกิจ อุปสรรคอีกประการหนึ่งก็คือข้อกำหนดของการใช้แรงงานมิให้คนนิยมไปทำงานให้แก่คนอื่น สิ่งของอื่น เช่น เบียร์ ที่อยู่อาศัย ที่ดิน ก็ไม่สามารถนำมาซื้อขายกันได้ ดังนั้นการระดมทุนจึงเกิดขึ้นได้มาก

หนทางที่จะทำให้เกิดผลผลิตมากขึ้นได้แก่ ความพยายามที่จะจัดหาและใช้แรงงานอย่างฉลาด ในแง่ของจำนวนเงินสดนั้น อาจได้มาโดยการปลูกพืชยืนต้นและใช้เทคนิคทางด้านเกษตรกับพืชล้มลุก เช่น การเพาะปลูก การให้น้ำ การระวังรักษาและการเก็บเกี่ยว อีกทั้งการกะเวลาเพื่อให้ผลผลิตสู่ตลาดในยามที่ผู้อื่นไม่มีขาย จากข้อมูลที่ได้รับ จะเห็นได้ว่า ผู้ที่มีฐานะดีสามารถเพิ่มผลผลิตได้มากทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ

พืชจำพวกผลไม้ รวมทั้งการนำเอาส้มมาปลูก ก่อให้เกิดรายได้มากขึ้น ในปี ค.ศ. 1962 บุคคลที่มีต้นผลไม้ที่เติบโตเต็มที่จะมีรายได้ถึง 20-30 ปอนด์ต่อปี การปลูกพืชยืนต้นเหล่านี้ ทำให้คนต้องคำนึงถึงสิทธิเหนือที่ดินที่มีสวนผลไม้ของเขา การซื้อขายสวนผลไม้ก็เริ่มเกิดขึ้น และมีบางรายสามารถขายสวนได้ถึง 17 ปอนด์ ผู้ที่ซื้อดินนี้ไปสามารถทำรายได้ในระยะเวลา 3 ปีถึง 27 ปอนด์ 22 ปอนด์ และ 25 ปอนด์ ตามลำดับ

ผู้ที่เป็นผู้ประกอบการเห็นจะได้แก่พ่อค้าชาวอาหรับ ซึ่งซื้อผลิตผลจากหมู่บ้านนี้ และนำไปขายต่อที่ตลาดในชุมชนอื่น หนึ่ง เขาลงทุนซื้อข้าวฟ่างจำนวน 5 ปอนด์ จากชาวบ้าน เพื่อนำไปทำเบียร์เพื่อรวบรวมแรงงานมาช่วยทำไร่มะเขือเทศ ทำให้เขาได้รับมะเขือเทศเป็นจำนวนเงินถึง 100 ปอนด์

ต่อมา ก็มีผู้กระทำตามแบบอย่างมวก ทั้งที่เป็นพ่อค้าชาวอาหรับคนอื่น และคนพื้นเมืองเอง การกระทำดังนี้ทำให้กระแสเงินหมุนเวียนในชุมชนมากขึ้น และก่อให้เกิดภาวะการว่างงานในชุมชน ซึ่งมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระบบโครงสร้างทั้งทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมในหมู่บ้านเฟอร์

ถอดและเก็บความจาก Fredrik Barth 1970 *Economic Spheres in Darfer*. In *Themes in Economic Anthropology*. edited by Raymond Firth. London: Tavistock.

ในชุมชนชนบทตอนใต้ของอินเดีย

ชุมชนที่นักมานุษยวิทยาชื่อสการ์เลทท์ เอปสเทอน์ได้ไปศึกษานั้น คือ หมู่บ้านแวงกาลา และหมู่บ้านเคลานา ตั้งอยู่ตอนใต้ในรัฐไมซอร์ตอนใต้ของประเทศอินเดีย เป็นชุมชนที่อยู่โดดเดี่ยวมานานและเพิ่งจะเปิดให้มีการติดต่อกับโลกภายนอกเมื่อไม่นานมานี้ การติดต่อกายนอกนั้นยังปรากฏไม่เด่นชัดนัก จึงเป็นเรื่องที่สนใจน่าจะศึกษาว่าระบบของสังคมเก่าซึ่งได้ ก่อให้เกิดรูปแบบของการช่วยเหลือกันและกัน ในหมู่สมาชิกของสังคมในยามที่เกิดทุกภพภัยกับระบบสังคมใหม่ที่มีการตลาดสู่ภายนอกและความช่วยเหลือของรัฐ ในการเสนอเทคนิคการผลิตแบบใหม่ ว่ามีความสอดคล้อง และจะเกิดผลอย่างไรต่อความสัมพันธ์ของคนในสังคมแห่งนั้น

แบบแผนความสัมพันธ์ด้านแรงงานที่มีมาแต่อดีต

เพื่อที่จะเข้าใจความสัมพันธ์เชิงเศรษฐกิจของคนในสังคมนี้ จำเป็นที่จะต้องเข้าใจถึงระบบวรรณะและระบบจัจมานี (jajmani system) เสียก่อน วรรณะในอินเดียมีการจำแนกออกไปมากมาย เป็นไปตามอาชีพที่เขากระทำอยู่ หน้าที่สำคัญของวรรณะในทรรศนะของผู้เขียนก็คือ การแบ่งงานให้คนทำตามอาชีพที่ครอบครัวนั้นทำอยู่ ส่วนระบบจัจมานีได้เน้นถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และผลที่จะได้รับจากการปฏิบัติหน้าที่นั้นอย่างชัดเจน เช่น ในกรณีของความสัมพันธ์ของคนที่อยู่ในวรรณะและอาชีพที่ต่างกันนั้น ผลที่จะได้รับจากการให้บริการแก่คนในอีกวรรณะหนึ่ง ตัวอย่าง คนตีเหล็ก (วรรณะหนึ่ง) ตีเหล็กให้แก่คนในวรรณะชาวนา ชาวนาก็จะให้ข้าวเป็นค่าตอบแทนจำนวนหนึ่ง ดังนั้นลักษณะของการทำงานต่อกันระหว่างคนในวรรณะทั้งสองนี้ จะกระทำต่อกันไปตลอดจากชั่วอายุคนหนึ่งไปยังอีกชั่วอายุคนหนึ่ง ทำให้รูปแบบของการแยกเป็นวรรณะต่าง ๆ มีรากฐานที่แน่นอนและมั่นคง

ในชุมชนที่ศึกษา ผู้เขียนพบว่าความสัมพันธ์ของคนต่างวรรณะมีปรากฏอยู่และได้จำแนกความสัมพันธ์ออกเป็น 2 กรณีด้วยกันคือ

- ก. ระหว่างวรรณะชาวนา กับ วรรณะกรรมกร (วรรณะศูทร)
 - ข. ระหว่างวรรณะชาวนา กับ คนในวรรณะที่ประกอบอาชีพเฉพาะเช่น คนล้างขาม ข้างตัดผม และช่างตีเหล็ก ซึ่งงานบริการของคนเหล่านี้เป็นที่ต้องการของคนในวรรณะอื่นตลอดไป
- ชุมชนในรัฐไมซอร์ ผู้ที่เป็นเจ้าของที่ดินอยู่ในวรรณะชาวนา และเป็นวรรณะที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในกิจกรรมของชุมชน ไม่ว่าจะเป็นด้านการเมือง เศรษฐกิจ และการศาสนา แม้ว่าคนในวรรณะอื่นจะมีที่ดินเป็นของตนเองก็ตาม แต่ก็มีขนาดเล็ก ผลผลิตไม่เพียงพอที่จะเลี้ยงครอบครัวได้ ดังนั้น คนใน “วรรณะรับใช้” จึงต้องใช้แรงงานทำงานให้แก่คนในวรรณะ

ชานาเพื่อที่จะได้รับค่าจ้างเป็นผลิตผลทางการเกษตรไว้บริโภค อย่างไรก็ตาม ความสัมพันธ์ระหว่างคนในวรรณะต่างกันนี้มิได้มีขอบเขตเกี่ยวข้องกันเฉพาะด้านเศรษฐกิจเท่านั้น ตัวอย่างเช่น ถ้าคนในวรรณะศูทร คนหนึ่งไปทะเลาะกับคนอื่น ผู้เป็นนาย (วรรณะชานา) จะต้องให้การสนับสนุนในทางตรงกันข้าม คนในวรรณะศูทรก็จะสนับสนุนเจ้านายเมื่อเกิดพิพาทกับคนอื่น ในพิธีศพคนในวรรณะศูทรจะต้องไปช่วยทำพิธีทางศาสนาโดยถือไฟฉายส่องไปยังบ้านผู้เป็นนาย

ความสัมพันธ์ระหว่างวรรณะชานากับวรรณะศูทรนั้นเป็นไปเสมือนความสัมพันธ์ที่ติดมาเป็นแต่กำเนิด จะหลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่ความสัมพันธ์ระหว่างวรรณะชานากับคนในวรรณะที่ประกอบอาชีพเฉพาะจะไม่เหมือนกันนัก ทั้งนี้เพราะคนเหล่านั้นประกอบอาชีพที่คนในวรรณะชานาไม่ต้องการใช้บริการตลอดเวลา หากจำเป็นต้องใช้บริการก็จะมี การติดต่อกันเป็นส่วนตัวเฉพาะกรณี ๆ ไป เช่น ช่างตีเหล็ก ช่างปั้นหม้อ ดังนั้น คนเหล่านี้จึงสามารถเปิดความสัมพันธ์กับตลาดภายนอกหมู่บ้าน ทำให้เกิดการประกอบธุรกิจการว่าจ้างแรงงาน และบางครั้งอาจซื้อผลผลิตจากหมู่บ้านของตนไปขายยังหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองที่อื่น อันก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจขึ้นในประเทศอินเดีย

ระบบการให้ผลตอบแทนและเทคนิคการผลิตที่ได้รับการปรับปรุงให้ดีขึ้น

เมื่อมีการสร้างชลประทานส่งน้ำ ชานาต้องเปลี่ยนจากการใช้ผานไถไม้เป็นผานไถเหล็กเพื่อไถท้องนาให้ลึกกว่าเดิม ดังนั้น ช่างตีเหล็กประจำหมู่บ้านซึ่งเคยผูกสัมพันธ์กับคนวรรณะชานามาตลอดในอดีตนั้นจำเป็นต้องไปหาความรู้เกี่ยวกับการทำและซ่อมคันไถชนิดใหม่ แต่เขาพบว่าเขาไม่สามารถหาเวลานั้นได้เลยทั้งนี้เพราะครอบครัวในวรรณะชานาที่เขาผูกสัมพันธ์อยู่นั้นมีงานที่ต้องให้เขาทำตลอดเวลา เมื่อใดที่เขาไปขอผลตอบแทนเพิ่มขึ้นก็ถูกปฏิเสธ เพราะว่าประเพณีการให้ค่าตอบแทนนั้นมีจำนวนคงที่ ตัวอย่างเช่น คนในวรรณะศูทร (คนล้างขาม) คนหนึ่งจะมีครอบครัวผู้เป็นนาย 64 คน แต่ละนายจะให้ผลตอบแทนเป็นข้าวฟ่าง 15 เซียร์ต่อปี ฉะนั้นในปีหนึ่ง ๆ คนล้างขามจะได้รับข้าวฟ่าง 960 เซียร์ (หรือ 9.6 แพลต) ส่วนช่างตีเหล็กจะมีผู้เป็นนาย 128 คน และได้รับผลตอบแทนเพียงนายละ 5 เซียร์ เป็นต้น ค่าตอบแทนนี้จะเป็นจำนวนคงที่ไปตลอด คณะผู้ใหญ่ในหมู่บ้านจะปฏิเสธการเปลี่ยนแปลงใด ๆ เกี่ยวกับการให้ค่าตอบแทนในงานบริการของคนในวรรณะศูทรและวรรณะอื่น ๆ เพราะถือว่าได้ทำกันมาตั้งแต่รุ่นปู่ตายายแล้ว หากใครจะขอเพิ่มขึ้น อาจทำให้ความสัมพันธ์ตั้งแต่อดีตแตกหักสับลงไป แม้ว่าช่างตีเหล็กจะได้เสนอว่า เขาขอค่าแรงเป็นเงินสด ก็ได้รับการปฏิเสธจากคณะผู้ใหญ่ในหมู่บ้านอีก

ดังนั้น ช่างตีเหล็กจึงไปขอให้น้องชายทำหน้าที่แทน ส่วนเขาก็หันไปประกอบอาชีพอย่างอื่น เช่น ทำประตุ กรอบหน้าต่าง และยืนยันข้อเสนอของเขาต่อไปในตอนแรก ๆ ไม่มี

ใครยอมเพิ่มค่าแรงให้เขา แต่ต่อมาเมื่อมีความต้องการผานไถเหล็กมากขึ้น และช่างตีเหล็กคนใหม่ ทำให้ไม่ทัน คนจึงพากันมาให้เขาทำโดยใช้เงินสดเป็นค่าจ้างเพิ่มเติมจากข้าวฟ่างที่เคยได้รับความต้องการในการใช้ผานไถเหล็กนั้นเป็นการแสดงถึง “ความมีเหตุมีผล” ของชาวบ้านที่มีต่อการเพิ่มผลผลิตบนที่ดิน อย่างไรก็ตาม ชาวนาส่วนใหญ่ยังมีความเชื่อว่า การที่จะทำให้ได้รับผลผลิตต่อไร่สูงขึ้นนั้นมีความสัมพันธ์กับระบบการให้ผลตอบแทนซึ่งเป็นประเพณีมาแต่เก่าก่อน พวกเขาจะให้เหตุผลแก่ช่างตีเหล็กอีกว่าเขาน่าจะพอใจกับผลตอบแทนที่ได้รับเพราะมีจำนวนเพียงพอที่จะเลี้ยงครอบครัวของเขาได้ แต่ข้อสรุปของช่างตีเหล็กนั้นแตกต่างออกไป กล่าวคือ การได้รับค่าจ้างเป็นเงินสด ทำให้เขาได้รับผลตอบแทนที่สูงกว่า ดังนั้นเขาจะไม่กลับไปทำงานที่ได้รับผลตอบแทนที่ต่ำกว่าต่อไปอีก นี่แสดงให้เห็นว่า เขาได้พยายามดึงตัวให้ออกจากม่านประเพณี และทำงานเพื่อตัวของเขาเอง

ในทางตรงกันข้าม คนล้างขามไม่สามารถจะทำเช่นนี้ได้ เพราะว่าเมื่อใดเขาขอค่าแรงเพิ่มขึ้น เขาอาจจะถูกไล่ออก และมีคนล้างขามที่ว่างงานอีกจำนวนมากที่จะมารับหน้าที่แทน

ลักษณะภูมิศาสตร์และประเพณีการผลิต

ก่อนที่จะมีการสร้างชลประทาน ชาวบ้านต่างปลูกข้าวฟ่างซึ่งใช้บริโภคเป็นอาหารหลัก ประชากรประกอบไปด้วย วรรณะชานา 128 ครอบครัว วรรณะศุทร์ 28 ครอบครัว คนล้างขาม 2 ครอบครัว ช่างตีเหล็ก 1 ครอบครัว มีเนื้อที่เพาะปลูกทั้งหมด 540 เอเคอร์ จำนวนข้าวฟ่างที่ได้รับในแต่ละปีนั้นแตกต่างกันออกไปตามสภาพภูมิอากาศปีไหนที่แห้งแล้ง ฝนตกไม่เพียงพอ จำนวนข้าวฟ่างที่เก็บเกี่ยวได้ผลน้อย ประชากรจำนวนมากต้องอดข้าวและตายเพราะความหิว ปีที่พายุทกขภัยนี้จะเกิดขึ้นหนึ่งครั้งในรอบ 5-6 ปี และจำนวนผลผลิตที่ผลิตได้มีจำนวนแตกต่างกันดังต่อไปนี้ : ในปีที่มีพายุทกขภัย ข้าวฟ่างเก็บเกี่ยวไม่ได้ผล ในปีนั้น อัตราเฉลี่ยของข้าวฟ่างที่ผลิตได้ต่อเอเคอร์จะเท่ากับ 2 แพลลา (ข้าวฟ่างหนึ่งแพลลาหนัก 208 ปอนด์) ส่วนปีที่ไม่มีน้ำท่วมอุคมสมบูรณ์ อัตราเฉลี่ยเท่ากับหนึ่งเอเคอร์ต่อ 8-9 แพลลา การบริโภคข้าวฟ่างของชาวบ้านนี้เป็นครัวเรือนละ 2 เซีย (100 เซียเท่ากับ 1 แพลลา) ต่อวัน หรือเป็นจำนวน 7 แพลลาต่อครัวเรือนต่อปี ในปีหนึ่ง ๆ ความต้องการข้าวฟ่างของครัวเรือนทั้งหมดในชุมชนนี้เท่ากับ 1,113 แพลลาต่อ 159 ครัวเรือน ส่วนผลผลิตในปีที่พืชผลเสียหายจะมีจำนวนข้าวฟ่างที่ผลิตได้ทั้งหมดจำนวน 1,300 แพลลา ซึ่งมีจำนวนมากกว่าความต้องการเพียงเล็กน้อย ดังนั้น จึงต้องมีการเฉลี่ยให้ครัวเรือนทุกครัวเรือนให้ได้รับจำนวนข้าวฟ่างที่เพียงพอที่จะทำให้สามารถดำเนินชีวิตต่อไปได้

การปันส่วนผลิตผลให้แก่สมาชิกของสังคมเวงกาลาในปีพายุทกขภัยนั้น ก่อให้เกิดสภาพเศรษฐกิจจคงที่ ทำให้เกิดระบบความสัมพันธ์ที่ต้องพึ่งพาอาศัยกันตลอดทุกชั่วอายุคนดังที่กล่าวมา

แล้วข้างต้น คนในวรรณะศูทรเป็นเจ้าของที่ดินขนาดเล็กและผลผลิตที่ได้รับมีจำนวนน้อย ไม่พอเพียงจะเลี้ยงครอบครัวได้ จึงต้องไปทำงานให้กับครอบครัวในวรรณะชวานาเพื่อจะได้รับผลตอบแทนในจำนวนที่เพียงพอเพื่อจะสามารถเลี้ยงครอบครัวได้

คนในวรรณะชวานานั้น ได้รับผลผลิตสูง และมีจำนวนผลผลิตส่วนเกิน ซึ่งเหลือจากการบริโภคในครัวเรือนถึง 25 แพลลต่อปี หรือมากกว่า ดังนั้น เขาจึงสามารถจัดงานเลี้ยงจัดงานแต่งงาน ลงทุนจัดซื้อวัวตัวผู้หรือสร้างบ้านและอื่น ๆ ได้ (ส่วนการออมทรัพย์เป็นเงินสดนั้นไม่ค่อยปรากฏ) ทำให้คนเหล่านี้แข่งขันกันสร้างควมมีหน้ามีตาในสังคมได้

จะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ที่ต้องพึ่งพาอาศัยกันดำรงอยู่ต่อไปก็เนื่องจากความจำเป็นบังคับ โดยเฉพาะด้านภูมิอากาศ ทำให้คนในวรรณะต่ำจำเป็นต้องยอมรับสภาพของคนในสังคมและยอมรับผลตอบแทนในจำนวนที่แน่นอนจากรวรรณะชวานา ประเพณีดังกล่าวได้ฝังลึกลงไปในสายเลือดและความเข้าใจของชาวบ้าน จึงยากที่จะเปลี่ยนแปลงได้

การเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจของชุมชน

ทันทีที่มีอิทธิพลภายนอกเข้าไปมีบทบาททำให้ชุมชนต้องติดต่อกับสังคมภายนอกโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การสร้างชลประทาน ทำให้เกิดมีอาชีพใหม่ในการทำผานไถเหล็กและปลูกพืชเศรษฐกิจ ทั้ง ๆ ที่ระบบการให้ผลตอบแทนแก่ช่างตีเหล็กซึ่งเคยปฏิบัติกันมาแต่ครั้งโบราณกาลยังคงทรงอิทธิพลอยู่มาก แต่แนวความคิดที่ “เป็นเหตุเป็นผล” ประกอบกับ “ความพยายามในการแสวงหาผลประโยชน์ให้แก่ตนให้มากที่สุด” (rationalization and maximization) นั้น ทำให้ช่างตีเหล็กได้ปลื้มตัวให้หลุดพ้นมานประเพณี และกลายเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (innovator) โดยประกอบอาชีพใหม่เป็นผู้ทำผานไถเหล็กและช่างก่อสร้างบ้าน

หลังจากได้สังเกตเห็นความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ทำให้คนในวรรณะชวานายอมรับข้อเสนอของช่างตีเหล็กที่ละเล็กละน้อย การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมิได้ส่งผลสะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ยังมีส่งผลไปยังระบบสังคมอื่น ๆ และการเมืองอีกด้วย

ถอดและเก็บความจาก

Scarlett Epstein. 1970 Productive Efficiency and Customary Systems of Reward in Rural South India. in Themes in Economic Anthropology. edited by R. Firth. ASA. Monographs 6. London: Tavistock

สังคัมที่ 5: การศึกษาภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนในชุมชนนี้วา อีซิจา

หน่วยวิจัยและประเมินผลของการบูรณชนบทของฟิลิปปินส์ได้ทำการศึกษาภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนในหมู่บ้าน 8 แห่งของชุมชนนี้วา อีซิจา (Neuva Ecija) ในปี ค.ศ. 1967 หมู่บ้านในโครงการวิจัยนี้เป็นหมู่บ้านในเขตของการบูรณชนบทเพื่อที่จะนำเอาผลการวิจัยมาใช้เป็นพื้นฐานในการวางแผนและการติดตามผลในชุมชนอื่น ๆ ในการเสนอผลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้แปลจะได้นำเอาเรื่องราวรายละเอียดทางด้านเศรษฐกิจมากล่าวเป็นส่วนใหญ่

ลักษณะทางด้านประชากร

ประชากรในหมู่บ้าน 8 แห่ง จำแนกตามรายละเอียดดังนี้

หมู่บ้าน	จำนวนประชากร	จำนวนครัวเรือน	ขนาดของครัวเรือนเฉลี่ย
ทั้งหมด	10,374	1,733	6.0
Bantug	2,621	416	6.3
Castellano	1,098	180	6.1
Larcon	606	101	6.0
Mataas na Kahoy	1,485	270	5.5
Salvacion II	934	161	5.8
San Fabian	1,015	169	6.0
San Isidro	1,668	278	6.0
Triala	948	158	6.0

หมู่บ้านทุกแห่งมีโรงเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ส่วนศูนย์อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านและศาลาประชาคมมีอยู่เพียง 5 หมู่บ้าน ประชากรส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาในระดับประถมศึกษาตอนต้น หรือประมาณ 5 ปี เมื่อศึกษาถึงอัตราการไม่รู้หนังสือแล้ว ปรากฏว่าแม่บ้านจำนวนร้อยละ 10.6 และพ่อบ้านจำนวน 9.3 ไม่สามารถอ่านออกเขียนได้

จำนวนประชากรที่สามารถทำงานได้มีอยู่ร้อยละ 66.3 และมีเด็กอายุต่ำกว่า 10 ปี ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับการเลี้ยงดูจำนวนร้อยละ 33.7 อย่างไรก็ตาม ในจำนวนผู้ที่ทำงานได้นั้นมีอยู่เพียง

ร้อยละ 57.3 เท่านั้นที่เป็นแรงงานฝ่ายผลิตจริง ๆ นอกนั้นเป็นผู้สูงอายุเจ็บป่วยและพิการทุพพลภาพ ไม่สามารถทำงานได้

ลักษณะทางด้านเศรษฐกิจ

อาชีพส่วนใหญ่ของครัวเรือนในเขตที่ทำการวิจัย หรือ จำนวนร้อยละ 93.5 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งปลูกข้าวเป็นอาชีพหลัก มีครัวเรือนเพียงร้อยละ 63.9 ที่ถือครองที่ดิน และทำการเพาะปลูกเป็นเนื้อที่เฉลี่ยครัวเรือนละ 2.9 เฮกเตอร์ (ประมาณ 30 ไร่) ผลผลิตเฉลี่ยต่อหนึ่งเฮกเตอร์เท่ากับ 44.5 cavans (1 คาแวนเท่ากับ 56 กิโลกรัม)

นอกเหนือจากการปลูกข้าวแล้ว ชาวนาในบริเวณที่สำรวจยังได้ปลูกพืชครั้งที่สอง ซึ่งได้แก่ ข้าวโพด ผัก และหอม โดยปลูกจำนวนไม่มากนักเมื่อเปรียบเทียบกับ การปลูกข้าว และเพียงครึ่งหนึ่งของครอบครัวชาวนาทั้งหมดนั้นที่ปลูกพืชผักในฤดูแล้ง โดยปกติแล้วชาวนาจะปลูกพืชครั้งที่สองบนเนื้อที่ประมาณ 1.8-5.0 ไร่ต่อหนึ่งครัวเรือนเท่านั้น

ลักษณะของการใช้ที่ดินนั้น ที่ดินส่วนใหญ่หรือร้อยละ 67.2 ใช้ในการปลูกพืชชนิดเดียวคือข้าว มีเพียงจำนวนครัวเรือนร้อยละ 26.7 เท่านั้นที่ปลูกข้าวหรือพืชผักอื่น ๆ ในฤดูแล้ง สำหรับที่ดินถือครองที่ใช้ในการเพาะปลูกนั้น จำนวนร้อยละของชนิดของการถือครองมีดังต่อไปนี้

หมู่บ้าน	เป็นเจ้าของ	เป็นเจ้าของบางส่วน	เช่า	แบ่งผลิตผล
ทั้งหมด	12.4	7.0	8.9	71.7
Bantug	0.6	2.7	8.7	88.0
Castellano	21.4	5.3	12.0	61.3
Larcon	6.2	7.7	12.3	73.8
Matuaas na Kahoy	14.6	4.8	6.3	14.3
Salvacion II	20.2	14.2	13.4	52.2
San Fabian	30.4	0.0	13.0	48.6
San Isidro	8.8	11.2	5.8	14.2
Triala			5.0	95.0

จะเห็นได้ว่า ชาวนาส่วนใหญ่ในชุมชนที่ศึกษาทำการเพาะปลูกบนที่ดินของคนอื่นและเมื่อเสร็จฤดูเก็บเกี่ยวแล้ว ก็จะนำเอาผลผลิตแบ่งให้กับเจ้าของที่ดิน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือใช้ผลิตผลบางส่วนที่เก็บเกี่ยวได้ให้เป็นค่าเช่าที่ดิน

สำหรับการเลี้ยงสัตว์นั้น ชาวนาจะเลี้ยงไก่และหมูในทุก ๆ หมู่บ้าน นอกจากนี้จะเลี้ยง วัว ม้า และแพะ ซึ่งไม่มากนัก

สภาพทางด้านเศรษฐกิจ

สภาพทั่วไปทางด้านเศรษฐกิจ จะได้กล่าวถึงโครงสร้างของอาชีพที่เกี่ยวข้องกับกำลังแรงงานที่มีอยู่ ความแตกต่างทางด้านรายได้ ค่าใช้จ่าย การเก็บออมและการได้รับสินเชื่อจากแหล่งเงินทุนต่าง ๆ

ในหมู่บ้านที่ทำการวิจัย การว่างงานตามฤดูกาล หรือ การทำงานต่ำกว่าระดับปรกติ ในอัตราที่ค่อนข้างสูง ประมาณร้อยละ 47.3 ของประชากรที่อยู่ในวัยทำงาน จะเห็นได้ว่า มีการใช้กำลังเต็มที่เพียงร้อยละ 52.7 ของจำนวนประชากรที่อยู่ในวัยทำงานเท่านั้น รายได้ที่ครัวเรือนแต่ละครัวเรือนได้รับมาจากหลายแหล่ง กล่าวคือ การเกษตรกรรม (ส่วนใหญ่มาจากข้าวและพืชผัก) พืชสวนครัว สัตว์เลี้ยง อุตสาหกรรมในครัวเรือน การรับจ้าง ทั้งในงานเกษตรกรรมและนอกเกษตรกรรมและรายได้จากงานอื่น ๆ แต่เมื่อพิจารณาการจัดลำดับของรายได้แล้ว รายได้ที่มาจากงานนอกเกษตรกรรม มีอัตราร้อยละ 84.4 ส่วนรายได้จากงานเกษตรกรรมมาเป็นลำดับที่สองคือร้อยละ 19.6 การรับจ้างงานนอกเกษตรกรรม ร้อยละ 6 นอกนั้นรายได้ที่มาจากแหล่งอื่นมีจำนวนเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

ตารางต่อไปนี้ แสดงถึงรายได้ต่อปีและรายได้เฉลี่ยต่อหัว

หมู่บ้าน	รายได้ของครัวเรือน		รายได้เฉลี่ยต่อคน (เปโซ)
	เฉลี่ย	ความแตกต่างมาตรฐาน	
ทั้งหมด	2,052	1,786	342
Bantug	2,425	1,843	385
Castellano	2,178	1,988	357
Larcon	1,646	1,383	274
Mataas na Kahoy	2,084	2,020	379
Salvacion II	2,005	1,823	346
San Fabian	2,179	1,493	363
San Isidro	1,750	1,624	292
Triala	1,570	1,714	262

(1 เปโซ = 2.70 ml)

การใช้จ่ายของครัวเรือนในปีหนึ่ง ๆ เฉลี่ยแล้วเป็นเงินปีละ 2,080 เปโซ หรือ 345 เปโซต่อคน ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่หรือร้อยละ 63.5 ใช้เป็นค่าอาหารและเครื่องดื่ม ร้อยละ 11 ใช้เป็นค่าเสื้อผ้า ร้อยละ 5.8 เป็นค่าใช้จ่ายประจำครัวเรือน เช่น สบู่ ผงซักฟอก ไม้ขีดไฟ เครื่องใช้ในครัวร้อยละ 9.4 เป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัว เช่น ค่าตัดผม ค่าโรงสีข้าว แป้งน้ำมันผผ ยารักษาโรคและบุหรี่ ส่วนอีกร้อยละ 10 ใช้เป็นค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น การศึกษา การสนทนากการ ทำบุญ ฯลฯ

จากตัวเลขรายรับและรายจ่ายที่แสดงข้างต้นนั้น จะเห็นได้ว่า ครัวเรือนแต่ละครัวเรือนส่วนใหญ่มีรายจ่ายสูงกว่ารายได้ มีครัวเรือนจำนวนร้อยละ 46.7 เท่านั้นที่พอจะสามารถเก็บออมทรัพย์ได้บ้าง และส่วนใหญ่สามารถเก็บสะสมเงินได้ประมาณปีละ 500 เปโซ มีจำนวนเพียงร้อยละ 7.7 เท่านั้นที่สามารถออมทรัพย์ได้ถึง 2,000 เปโซต่อปี

แหล่งเงินกู้และแหล่งสินเชื่อของชาวนาในเขตการวิจัยมาจากหลายแหล่งจากข้อมูลที่ได้รับพบว่า ธนาคารพาณิชย์เป็นแหล่งปล่อยเงินกู้มากที่สุด หรือร้อยละ 56.5 จำนวนร้อยละ 39.3 ของครัวเรือนชาวนาได้รับกู้เงินจากคนร่ำรวย ส่วนสถาบันเงินทุนของชาวนาเอง เช่น สหกรณ์ มีชาวนาไปใช้บริการเพียง 3.6 เปอร์เซ็นต์เท่านั้น

ถอดและเก็บความจาก A Socio-economic Survey of House-Holds in Eight Selected Barrios in Nueva Ecija, 1967, by Research and Evaluation Staff, Philippines Rural Reconstruction Movement. pp. 50

หมู่บ้านวาลลัวร์ตั้งอยู่ในหุบเขาของเทือกเขาแอลป์ ประเทศฝรั่งเศส ติดกับอาณาเขตของประเทศอิตาลี ปัจจุบันมีประชากรอาศัยอยู่จำนวน 400 คน ในระยะหนึ่งร้อยปีมานี้ เศรษฐกิจของหมู่บ้านนี้ได้เปลี่ยนแปลงอย่างมากมาย ตั้งข้อมูลที่จะกล่าวนี้ เช่น ในปี ค.ศ. 1850 หัวหน้าครัวเรือนจำนวนร้อยละ 95 ประกอบอาชีพการเกษตรกรรม ส่วนปี ค.ศ. 1968 มีหัวหน้าครัวเรือนเพียง 8 คนเท่านั้นที่ทำการเกษตรกรรม ครัวเรือนส่วนใหญ่หันไปประกอบอาชีพทางธุรกิจ ธุรกิจที่ขึ้นหน้าขึ้นตาของหมู่บ้านวาลลัวร์ คือการท่องเที่ยว ในปี ค.ศ. 1967 มีนักท่องเที่ยวจำนวนมากมาเยือนและนับจำนวนคืนที่พักได้ถึง 370,000 คืน ปัจจุบัน มีโรงแรมขนาด 900 ห้องจำนวน 4 โรง บาร์ 4 แห่ง ร้านขายของชำ 2 ร้าน โรงฆ่าสัตว์ 2 แห่ง ร้านทำขนมปัง 2 แห่ง ร้านขายเครื่องกีฬา 1 แห่ง ร้านขายของที่ระลึก 1 แห่ง ซึ่งธุรกิจทุกประเภทที่กล่าวมานี้ดำเนินการโดยคนของหมู่บ้านนี้เอง

การรับสิ่งใหม่ในภาคเอกชน

ซอง ลอมแบร์เกิดในปี ค.ศ. 1860 ในครอบครัวชาวนาของหมู่บ้านแห่งหนึ่งใกล้เคียงกับหมู่บ้านวาลลัวร์ พี่ชายของเขาได้ย้ายไปอยู่ทางตอนใต้ของฝรั่งเศส ส่วนน้องสาวได้แต่งงานและอาศัยอยู่ในหมู่บ้านนั้น ซองได้เริ่มต้นทำงานด้วยการเป็นพ่อค้าหาบเร่โดยไปซื้อของที่เมืองจาปแล้วหาบของข้ามภูเขาไปขายในหมู่บ้านทางภาคตะวันตกของหมู่บ้านวาลลัวร์ เขาทำการค้าอย่างนี้เป็นระยะเวลาหนึ่งเพื่อเก็บออมผลกำไรที่หาได้เพื่อเป็นทุนที่จะเริ่มธุรกิจหมู่บ้านวาลลัวร์

หลังจากที่เขาแต่งงานแล้ว ภรรยาของเขาก็ได้เช่าห้องแห่งหนึ่งเพื่อขายของในวันอาทิตย์ ต่อมาซองก็ได้เปิดร้านค้าถาวรที่บ้านของพี่ชายภรรยาของเขา ในปี 1903 ซองได้ซื้อบ้านเก่าจากญาติของเขาในราคา 13,000 ฟรังก์ (ประมาณ 7.8 บาท) เพื่อเปิดร้านขายของและกิจการก็ได้ดำเนินมาจนถึงปัจจุบัน จากบัญชีของร้านนี้แสดงว่าเขามีลูกค้าจำนวน 174 คน ในระหว่างปี 1907-1940 และในจำนวนนี้มีลูกค้าประจำอยู่ 20 คน ซึ่งลูกค้าเหล่านี้มาจากหมู่บ้านต่าง ๆ ในบริเวณหุบเขานั้น ซองได้ขายของอันประกอบไปด้วยอาหารและเครื่องใช้แก่ลูกค้าเป็นเงินเชื่อ และเขาจะได้รับเงินเพียงปีละครั้งโดยที่ซองคิดค่าดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 5 ในขณะที่เดียวกัน ซองก็ยังออกเงินกู้ให้แก่ผู้ที่จำเป็นต้องใช้รับด่วน เช่น การแต่งงาน 38 ฟรังก์ ภาษี 10 ฟรังก์ และในปี 1927 เขาได้รับค่าเช่าที่ดินเป็นจำนวน 243 ฟรังก์ นอกจากนี้ เมื่อมีเวลาว่างเขาจะปลูกพืชผักควบคู่กับการค้าขายของเขาไปด้วย

ซองมีลูกชาย 2 คน ลูกสาว 5 คน แม้ว่าลูกสาว 2 คนจะแต่งงานกับคนพื้นบ้าน แต่

ก็อพยพไปอาศัยอยู่ในแคว้นโพรวองซ์ คนที่สามแต่งงานและย้ายไปอยู่ในเมืองลีอง อีกสองคนเป็นโสด และอีกคนหนึ่งบวชเป็นซี ส่วนลูกชายนั้น คนหนึ่งเสียชีวิตเมื่ออายุได้เพียง 18 ปี

โรเจอร์ ลูกชายคนเล็กได้ช่วยกิจการของครอบครัวทั้งช่วงงานในร้านและส่งของ พอหลังสงครามโลกครั้งที่สอง เขาก็ดำเนินธุรกิจแทนพ่อแม่ ลักษณะดังที่ปรากฏเป็นแบบแผนการปฏิบัติของคนในแถบนี้ กล่าวคือ ลูกชายคนหนึ่งจะได้รับมอบให้ดำเนินกิจการของครอบครัว ส่วนลูกคนอื่น ๆ จะย้ายไปอาศัยที่อื่น ในปี 1926 โรเจอร์ได้แต่งงานกับลูกสาวชาวไร่คนหนึ่ง และมีลูกชาย 4 คน โรเจอร์ได้ขายวัวและแกะทั้งหมด เมื่อประมาณก่อนสงครามโลก เพื่อที่จะทุ่มเทความสามารถทางด้านการค้า ในปี 1945 เขาก็ได้เปิดบ้านให้คนมาพักซึ่งเป็นบ้านขนาดใหญ่มีห้องจำนวน 40 ห้อง และรับแขกเฉพาะตอนมีงานเลี้ยงใหญ่เท่านั้น

ลูกชายของโรเจอร์คนเดียวเท่านั้นที่ออกจากบ้านไปบวชเป็นพระ ซึ่งครอบครัวนี้รู้สึกภูมิใจเป็นอันมาก ลูกชายอีก 2 คน แต่งงานภายในหมู่บ้านและแยกครอบครัวไปอยู่ต่างหาก ธุรกิจของครอบครัวลอมแบร์ได้ขยายตัวและลูกแต่ละคนก็ดำเนินธุรกิจของตนอย่างเป็นอิสระ เช่น ลูกชายคนโตเป็นเจ้าของร้านซ่อมรถ ส่วนภรรยาได้ช่วยแม่ของเขาในการจัดบ้านพักให้คนเช่าและเธอหวังว่าวันหนึ่งคงจะสามารถเปิดบ้านเช่าของตนเอง ลูกชายคนที่สองเพิ่งเปิดร้านขายเครื่องกีฬาในขณะที่ภรรยาเป็นครูสอนการเล่นสกี ลูกชายคนเล็กซึ่งได้ร่ำเรียนมาทางไฟฟ้าได้ช่วยงานด้านบ้านเช่าของมารดา และประสงค์จะเป็นครูสอนสกีเช่นกัน

จากการที่ได้พิจารณาศึกษาชีวิตครอบครัวลอมแบร์นี้ ในหมู่บ้านวาลลัวร์นี้ได้มีครอบครัวอีก 5 ครอบครัวที่มีการดำเนินกิจการคล้ายคลึงกันในช่วงเวลา 2-3 อายุคน ครอบครัวดังกล่าวได้ขยายและเพิ่มธุรกิจให้แตกต่างไปจากเดิม แต่ก็เป็นการที่เกี่ยวข้องกับสายสัมพันธ์ของตระกูลทั้งสิ้น

เป้าหมายของการรับสิ่งใหม่

ในภาคเอกชนนี้ เป้าหมายหลักของการรับสิ่งใหม่ในหมู่บ้านวาลลัวร์ก็คือ การผดุงฐานะของครอบครัว แต่ละคนมีหน้าที่สำคัญในการหาเลี้ยงและอุมชูลูกของตน ในอดีต เด็ก ๆ จะได้รับการฝึกหัดให้ทำงานในไร่นา แต่หลังสงครามโลกครั้งที่แล้วเป็นต้นมา อาชีพทางด้านเกษตรกรรมมิได้เป็นที่มาของรายได้หลักและคนรุ่นหลังก็ไม่ค่อยจะยอมรับว่าเป็นอาชีพที่น่าจะกระทำ ดังนั้นชาวบ้านในวาลลัวร์จึงต้องแสวงหาแนวทางชีวิตใหม่ให้แก่บุตรหลานของตน บ้างก็ทำงานทำซึ่งสามารถได้รับค่าจ้างสูง บ้างก็ขายที่ดินเพื่อนำเงินมาให้บุตรหลานได้เล่าเรียนเพื่อที่จะได้ย้ายออกจากหมู่บ้านไปทำงานที่อื่น อาชีพที่ถือว่าเป็นอาชีพที่ดีก็คืออาชีพข้าราชการ

การขยายธุรกิจหรือการล้มเลิกงานที่ครอบครัวดำเนินการอยู่นั้นมีผลมาจากลักษณะภายในครอบครัวเองมากกว่าอิทธิพลจากภายนอก ในกรณีของโรเจอร์ที่สามารถทรงความเป็นผู้นำด้านธุรกิจการค้าก็เนื่องจากเขามีบุตรชาย 3 คน ในขณะที่คู่แข่งนั้นมีบุตรชาย 5 คน และบุตรแต่ละคนก็ดำเนินการธุรกิจประเภทต่าง ๆ ที่เอื้อผลต่อกันเช่นกัน ลูกคนแรกเป็นเจ้าของบาร์ อีกคนหนึ่งเป็นคนทำอาหารในบ้านเช่าของพ่อแม่และเขายังขับแท็กซี่รับจ้าง พร้อมทั้งเปิดบาร์ในฤดูร้อนอีกด้วย ลูกคนเล็กช่วยงานร้านขายเครื่องตี๋ม ลูกชายสองคนอพยพไปอาศัยอยู่ที่อื่นแต่ก็หวังว่าจะกลับคืนบ้านเดิมถ้ามีนักท่องเที่ยวมากโดยจะเปิดโรงแรมและร้านไฟฟ้า แต่ครอบครัวของโรเจอร์ได้รับความสำเร็จมากกว่า

สินทรัพย์

สังคมเกษตรกรรม ที่ดินเป็นสินทรัพย์ที่มีค่ายิ่งและสามารถขายเพื่อทำทุนในการเริ่มธุรกิจใหม่ ๆ อัตราการขายอยู่ในระหว่าง 10-30 ฟรังต่อตารางเมตร การดำเนินธุรกิจใหม่นั้นต้องใช้เงินทุนจำนวนหนึ่งและแหล่งที่มาของเงินทุนนั้นก็คือการขายที่ดิน และบางครั้งชาวนา ก็จะใช้เงินส่งลูกหลานไปเรียนหนังสือเพื่อจะสามารถหางานที่ดีขึ้นกว่าเดิม ดังนั้น คนที่มีที่ดินมากถือว่าเป็นคนร่ำรวย อย่างไรก็ตาม การที่จะได้รับความสำเร็จในธุรกิจมากน้อยแค่ไหนนั้นมักจะขึ้นอยู่กับเงินทุนและความรู้ ถ้าพี่น้องท้องเดียวกันดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องกันมาหลายชั่วอายุคนแล้ว ธุรกิจนั้นก็จะมีเจริณมั่นคงและมีผลกำไรเพื่อที่จะใช้ขยายวงธุรกิจนั้นต่อไป การทำธุรกิจภายในครัวเรือนเป็นการฝึกให้ลูก ๆ ได้เรียนรู้การดำเนินงานของธุรกิจนับตั้งแต่เยาว์วัย ปัจจุบันการที่จะตั้งธุรกิจใหม่ ๆ ทำได้ยากยิ่งขึ้น เพราะต้องอาศัยเงินทุนเป็นจำนวนมากและต้องแข่งขันกับผู้ที่ทำอยู่ก่อนแล้วหลายคน

อำนาจและโครงสร้างของสังคม

ชุมชนवालลัวร์ได้ถือปฏิบัติแบบแผนการใช้อำนาจในครอบครัวคือ หัวหน้าครัวเรือนจะมีอำนาจสูงสุด ซึ่งปกติจะเป็นชายผู้สูงอายุและมีความสามารถ หัวหน้าครอบครัวเรือนเหล่านี้มักจะมีทรัพย์สินสมบัติของครอบครัวและสมาชิกในครัวเรือนจะให้ความเคารพนับถือ ความระหองระแหงระหว่างลูกสะใภ้กับแม่ผัวมักจะเกิดขึ้นเสมอแต่ก็เป็นเรื่องภายในครอบครัวและสามารถแก้ไขกันได้โดยไม่เป็นส่วนทำลายธุรกิจของครัวเรือน ทุกคนจะถือว่าธุรกิจเป็นเรื่องสำคัญและจะไม่นำเอาผลประโยชน์ส่วนตัวเป็นหลัก

ผู้ชายในสังคมवालลัวร์มีอิทธิพลสำคัญในการเป็นผู้นำครอบครัวและกิจการของธุรกิจ ผู้ชายทุกคนมักจะดำเนินธุรกิจของตน ไม่ยุ่งเกี่ยวกันและไม่ยุ่งเกี่ยวกับงานของคนอื่น ส่วนผู้หญิง

มักจะเป็นช่างเท้าหลังและคอยสนับสนุนส่งเสริมงานธุรกิจของครอบครัว ลักษณะของการรับของใหม่เกิดขึ้นเมื่อคนรุ่นใหม่ได้รับความรู้ความคิดที่กว้างขวางและยอมรับความเจริญที่ตนได้พบเห็นจากภายนอก จึงได้นำเอาลักษณะดังกล่าวมาใช้ในการดำรงชีวิต ส่วนผู้สูงอายุมักจะเกิดและอาศัยอยู่ในไร่นาตลอดเวลา พวกเขาจะมีค่านิยมแบบเก่า หลังจากผู้อาวุโสเหล่านี้เสียชีวิตลง การเปลี่ยนแปลงก็เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วทั้งในด้านชีวิตความเป็นอยู่และอาชีพ

การรับสิ่งใหม่ในภาคของชุมชน

ในราว ค.ศ. 1950 สมาชิกของชุมชนวาลลัวร์ได้เห็นพ้องต้องกันว่า จะจัดสร้างลานสกี และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเล่นสกีในหมู่บ้าน การสร้างสถานที่ดังกล่าวจะทำให้มีนักท่องเที่ยวมาพักผ่อนในชุมชนมากขึ้น รวมทั้งเป็นการช่วยเหลือสภาพเศรษฐกิจและลดการย้ายออกของประชากร ดังนั้น จึงมีการจัดตั้ง สมาพันธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวในแถบวาลลัวร์ โดยมีสมาชิกจากหมู่บ้านอื่น ๆ ใกล้เคียงเข้าร่วมด้วย

ในขณะที่ก่อสร้างได้มีอุปสรรคต่าง ๆ เช่น เงินกู้ 8 ล้านฟรังก์ส่งมาให้ช้าทำให้สมาชิกถูกฟ้อง เจ้าของที่ดินที่สายกระเช้าบรรทุกผู้เล่นสกีผ่านเรียกเรื่องเงินมากเกินไป อย่างไรก็ตาม การก่อสร้างก็ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีและสามารถเปิดดำเนินการในปี 1955 บุคคลผู้ซึ่งเป็นหัวเรือใหญ่ในการวางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวและการบริการแขกที่มาพักในขณะที่พวกเขาเข้ามาพักอยู่ในชุมชนวาลลัวร์ก็คือ มาร์ติน เขาได้รับเลือกให้เป็นนายกเทศมนตรีและประธานสมาพันธ์

การทำงานเพื่อพัฒนาหมู่บ้านวาลลัวร์นั้น คนในชุมชนจะต้องรวมกันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทั้งนี้เพราะ การสร้างลานสกีต้องใช้เงินจำนวนมากซึ่งต้องกู้มาจากสถาบันเงินทุนภายนอก รวมทั้งอิทธิพลที่มาจากภายนอกย่อมมีมากในการร่วมตัดสินใจในโครงการพัฒนา ความสำเร็จหรือล้มเหลวในการพัฒนาชุมชนนี้ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ ผลประโยชน์และความร่วมมือกันของชาวบ้าน

โครงสร้างของสังคม

ดังที่กล่าวแล้วในตอนต้นว่า ลักษณะของสังคมของชุมชนนี้ ชาวบ้านมักจะมีประโยชน์ของครอบครัว โดยยึดสายความสัมพันธ์ทางเครือญาติเป็นหลัก มีการชิงดีชิงเด่นระหว่างคู่ทำธุรกิจ ทั้งที่เป็นประเภทเดียวกันและประเภทอื่น หากใครได้รับผลสำเร็จในธุรกิจนั้น ๆ ก็จะเป็นที่อิจฉาริษยาแก่คนอื่น ๆ สังคมวาลลัวร์ไม่มีกลุ่มที่เป็นทางการที่รวมตัวกันอย่างมั่นคงนอกจากเครือญาติที่ใกล้ชิดเท่านั้น ดังนั้น การทำงานของสหพันธ์จึงพบกับอุปสรรคนานาประการ มาร์ตินเองเคยเป็นร้อยเอกแห่งกองทัพอากาศมาก่อน ได้ใช้ระบบทหารเข้ามาบริหารงานในเทศบาลวาลลัวร์

และมักจะใช้ความคิดเห็นของตัวเองเป็นใหญ่ ในการตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ บางครั้งก็ตัดสินใจในการดำเนินงานของเขาโดยลำพัง มิได้ปรึกษาหารือสมาชิกของสังคมนั้น โครงการที่มาร์ตินได้เสนอก็ถูกคัดค้านจากทุกฝ่าย จนกระทั่งเขาต้องลาออกจากการเป็นนายกเทศมนตรีไปในที่สุด

อย่างไรก็ตาม ในท่ามกลางแห่งความไม่สงบวุ่นวายของคนในสังคมนั้น เมื่อโครงการของการจัดสร้างลานสกีขึ้นสำเร็จ ความเปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวงในด้านเศรษฐกิจก็อุบัติขึ้น เมื่อนักท่องเที่ยวได้นิยมไปพักผ่อนและนักเรียนโรงเรียนต่าง ๆ ก็พากันไปเรียนการเล่นสกีในชุมชนวาลลัวร์เป็นจำนวนปีละมาก ๆ ความจำเป็นที่จะต้องร่วมกันเพื่อรักษาธุรกิจของแต่ละครัวและฐานะทางเศรษฐกิจ ทำให้ชาววาลลัวร์ต้องหันหน้ามาปรึกษาและทำงานร่วมกันมากขึ้น

ปัจจุบัน ความแตกต่างของฐานะของแต่ละครอบครัวมิได้ห่างกันมากนัก คนได้รับการศึกษาและติดต่อกับโลกภายนอกมากกว่าเดิม อิทธิพลของการปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนสำคัญในการทำให้เกิดความเจริญแก่ชุมชนวาลลัวร์

บทสรุป

เรื่องของชาวบ้านวาลลัวร์แสดงให้เห็นถึงการรับของใหม่เพื่อการเปลี่ยนแปลงในชุมชนแห่งหนึ่ง คนรวยในหมู่บ้านมีส่วนสำคัญในระยะแรกเริ่มของการดำเนินธุรกิจใหม่ ๆ โดยนำเอาทรัพย์สินไปลงทุนทั้งทางด้านการค้า การศึกษา และผลกำไรที่ได้รับก็ไม่ถูกเก็บไว้เฉย ๆ คนร่ำรวยไม่ที่ครอบครัวที่ทำให้เศรษฐกิจของชุมชนซึ่งเคยอยู่ในระดับเพียงเลี้ยงตัวเองได้มาเป็นสังคมธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสังคมอื่นทั่วประเทศ

ถอดและเก็บความจาก Susan Hutson 1973 Valloire. in Debate and Compromise: The Politics of Innovation. edited by F. G. Bailey. Oxford : Basil Balckwell.

ชุมชนเซนต์ มอริซ ตั้งอยู่ในหุบเขาออสตาบับนเทือกเขาทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศอิตาลี ความสูงของเทือกเขานี้อยู่ระหว่าง 900-3,000 เมตร เหนือระดับน้ำทะเลแต่คนจะอาศัยอยู่บนเนื้อที่ที่สูงประมาณ 1,300 เมตร ประชากรจำนวน 500 คน ตั้งบ้านเรือนกระจัดกระจายไปตามหุบเขานี้ ทั้งที่ตั้งอยู่บ้านเดี่ยวโดด ๆ ไปจนกระทั่งอยู่รวมกันเป็นกลุ่มถึง 20 หลังคาเรือน บริเวณเหนือหมู่บ้านขึ้นไปจะเป็นทุ่งหญ้าซึ่งคนจะนำวัวไปเลี้ยงในฤดูร้อนหลังจากที่หิมะละลายไปแล้ว

คนในชุมชนนี้ประกอบอาชีพในการเลี้ยงวัวนม ปลูกข้าวสาลีและผัก แต่การเลี้ยงวัวเป็นอาชีพหลัก ส่วนพืชผักอื่นปลูกไว้เพื่อบริโภคเท่านั้น คนจำนวนน้อยมากที่สนใจที่จะเป็นเจ้าของที่ดินหรือเช่าจำนวนมาก ๆ เพราะการเลี้ยงสัตว์มักจะเลี้ยงในคอก ยกเว้นในหน้าร้อนที่จะนำวัวออกไปเลี้ยงในทุ่งหญ้า น้านมที่ผลิตได้ในฤดูหนาวจะถูกส่งไปยังโรงงานทำเนยแข็งของสหกรณ์

ชุมชนเซนต์ มอริซได้มีการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจการเกษตรมากเมื่อไม่นานมานี้เอง ซึ่งเริ่มต้นด้วยการสร้างคลองส่งน้ำเมื่อหลังสงครามโลกครั้งที่สอง ทำให้ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์มีหญ้าขึ้นอย่างอุดมสมบูรณ์ และเมื่อประมาณสิบปีที่ผ่านมา การจ้างแรงงานนอกเกษตรกรรมได้เพิ่มขึ้นและการคมนาคมขนส่งได้รับการปรับปรุง สามารถติดต่อกับชุมชนภายนอกได้อย่างสะดวก การศึกษาได้รับการปรับปรุงส่งเสริม ด้วยเหตุนี้ ทำให้ชุมชนนี้ลดความเป็นอยู่ที่โดดเดี่ยวลง และสามารถติดต่อกับสังคมอิตาลีและสัมพันธ์กับเศรษฐกิจของยุโรปมากขึ้น

ลักษณะและข้อจำกัดในด้านการทำเกษตรกรรม

ประชาชนชาวเซนต์ มอริซถือว่าตนเองเป็นคนจน ทำให้พวกเขาได้ตั้งค่านิยมไว้ว่าคนมอริซทุกคนจะต้องขยันทำมาหากินเพื่อความร่ำรวย ในขณะที่เดียวกันคนมอริซก็จะไม่ใช่เงินจับจ่ายสุ่ยสุ่ยในการหาความสุขให้แก่ตนเอง หากจะมีใครมาเสนอสิ่งของเครื่องใช้ที่มีราคาแพงพวกเขาก็จะกล่าวว่า “นั่นเป็นของที่คนรวยใช้ ไม่ใช่เพื่อพวกเราหรอก” ด้วยเหตุนี้ ชาวมอริซจึงใช้เวลาที่มีอยู่ทั้งหมดไปในการทำงาน สำหรับผู้ที่เกษียณอายุจากการทำงานแล้ว จะรู้สึกว่าการเวลาผ่านไปช้าเหลือเกินและจะพยายามหางานเบา ๆ มาทำ เมื่อคนมอริซเดินผ่านกัน จะทักทายกันว่า “จะไปทำงานกันหรือ”

เมื่อพิจารณาถึงลักษณะทางด้านเศรษฐกิจของชุมชนนี้ องค์ประกอบที่จะต้องวิเคราะห์ก็คือ ที่ดิน แรงงาน และทุน แรงงานเป็นปัญหาสำคัญเพราะว่าจำนวนแรงงานมีไม่เพียงพอทุกครัวเรือนที่ประกอบธุรกิจทางการเกษตรประสบกับปัญหาการขาดแรงงาน ในเวลาที่ต่างกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากการอพยพออกไปอยู่ภายนอกชุมชน

กระแสเงินทุนในชุมชนเซนต์ มอริซไม่ค่อยหมุนเวียนคล่องนักและเงินอาจจะขาดได้ในบางฤดู ในฤดูหนาวชาวนาจะมีรายได้จากการขายนมวัวแต่ในฤดูร้อนพวกเขาจะไม่มีรายได้เลย ดังนั้นชาวมอริซจึงต้องระมัดระวังเรื่องการใช้จ่ายและจะไม่พยายามซื้อของเงินเชื่อเลย ในยามใดที่ต้องการเงินทุนก้อนใหญ่ เช่น จะซื้อเครื่องจักร เขาจะขายวัวไป อย่างไรก็ตาม รัฐบาลได้ให้ความช่วยเหลือโดยออกเงินสมทบ 30 เปอร์เซ็นต์ถ้าชาวนาต้องการซื้อเครื่องจักร และออกให้ถึง 60 เปอร์เซ็นต์ถ้าหากกลุ่มสหกรณ์ต้องการซื้อ นอกจากนี้ รัฐบาลยังให้เงินกู้โดยเก็บดอกเบี้ยต่ำ ถ้าหากชาวนาต้องการกู้เงินมาซ่อมแซมบ้านหรือ เพื่อปลูกสร้างใด ๆ

ที่ดินไม่เป็นปัจจัยทางการผลิตที่สำคัญ หากจะมีการเช่า ชาวนาจะเสียค่าเช่าเพียงปีละ 2,000 ลีร์ (ลีร์ = 1.025 บาท) ต่อ 35 ตารางเมตร ค่าเช่าอาจเปลี่ยนแปลงไปตามความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าของที่ดินกับผู้เช่า ค่าเช่าส่วนใหญ่จะใช้น้ำมันแทนเงิน เจ้าของที่ดินสามารถเรียกร้องจำนวนน้ำมันที่ผลิตได้จากผู้เช่าตามจำนวนของค่าเช่าที่ดิน อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของชาวนาแต่ละปีแล้ว ค่าเช่าจะเป็นจำนวนเงินที่น้อยมาก (ตามปกติ ชาวนาจะมีรายได้เฉลี่ยปีละ 1,000,000 ลีร์)

ดังนั้น ปัจจัยที่จะก่อให้เกิดความมั่งคั่งก็ได้แก่ แรงงาน ชาวนาทุกคนต่างทำงานเต็มความสามารถของเขาและไม่สามารถที่จะออกไปรับจ้างเพื่อหารายได้อื่นได้อีก บางครั้งจะได้ยินชาวนาบ่นว่าพวกเขาทำงานหนักเมื่อเปรียบเทียบกับคนทำงานสบายในเมือง ระยะของการทำงานหนักนั้นขึ้นอยู่กับฤดูกาล สำหรับในปี ค.ศ. 1969 ช่วงการทำงานที่หนักที่สุดก็คือฤดูเก็บเกี่ยวหญ้า ชาวนาส่วนใหญ่จะซื้อหญ้ามาเลี้ยงวัวจากชุมชนอื่นภายนอก ทั้งนี้เพราะราคาที่ซื้อจะถูกกว่าการจ้างแรงงานเพื่อการปลูกและเก็บเกี่ยวหญ้า ในปี ค.ศ. 1969/1970 มีแรงงานรับจ้างในเซนต์มอริซเพียง 3 คนในจำนวนผู้ทำการเกษตรทั้งสิ้น 87 ฟาร์ม และเป็นแรงงานจ้างซึ่งมาจากภายนอกเสีย 2 คน ในฤดูร้อนแรงงานจ้างมักจะขึ้นไปทำงานโดยรับเป็นคนเลี้ยงวัวที่ทุ่งหญ้าและสามารถหาเงินได้ถึง 800,000-1,000,000 ลีร์ในระยะเวลาเพียง 3 เดือนครึ่งเท่านั้น

ในกรณีที่ชาวนาต้องการจะหารายได้เพิ่มขึ้น จะมีวิธีการอยู่ 2 อย่างคือ

1. เป็นแรงงานจ้างทางด้านเกษตร หรือทำงานในโรงงานเหล็กกล้า ที่เมืองอาออสต้า หรือทำงานกับสหกรณ์ที่ ลาดรินีเต้

2. เป็นช่างเครื่องยนต์ และทำฟาร์มไปด้วย

ระหว่างปี 1969-1970 มีชาวนาคนหนึ่งทำงานในโรงงานถลุงเหล็กและเขายังมีวัวอีก 6 ตัว แต่เขาเป็นคนที่รีดนมวัวได้เร็วมาก จึงสามารถทำงาน 2 ประเภทได้ตลอดระยะเวลาฤดูหนาวในที่สุด เขาต้องลาออกจากงานในโรงงานเพราะฤดูเก็บเกี่ยวมาถึง

ตัวอย่างของการรับสิ่งใหม่

ผู้นำในการรับสิ่งใหม่และเครื่องจักรกลที่ได้นำมาใช้ในชุมชนเซนต์ มอริซ มีมากและจำแนกได้หลายชนิด ต่อไปนี้จะขอเสนอตัวอย่างของผู้นำในการรับสิ่งใหม่ จำนวน 4 คน โดยจะกล่าวถึงบุคลิกและลักษณะทางด้านสังคมของคนเหล่านี้อย่างละเอียด เพื่อที่จะได้นำไปกล่าวในเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้รับของใหม่กับความเป็นผู้นำของชุมชน

กรณีที่ 1

นายกเทศมนตรีของชุมชนแห่งนี้ได้ดำรงตำแหน่งอื่นอีก เช่น เป็นประธานของกลุ่มสหกรณ์หลายแห่ง เขาเป็นบุคคลคนแรกที่ซื้อรถแทรกเตอร์ เครื่องตัดหญ้า และเครื่องฉีดน้ำเพื่อใช้ในกิจการธุรกิจการเกษตรของเขา ฟาร์มที่เขาเป็นเจ้าของเป็นฟาร์มขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นหนึ่งในห้าฟาร์มที่ใหญ่ที่สุดในชุมชน แต่เขาเป็นคนที่ไม่ได้รับการศึกษาสูงหรือมีประสบการณ์อื่นใดนอกเหนือจากงานที่เขาทำอยู่ วิศวกรรมที่เขาเลี้ยงจำนวน 20 ตัวเป็นพันธุ์ที่มีคุณภาพดีเยี่ยม

ต่อมา บุตรของเขาได้เสียชีวิตเมื่ออายุได้ 18 ปี เขาจึงต้องดูแลงานในฟาร์มด้วยตัวเอง และพยายามใช้เครื่องจักรกลช่วยงานมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ในปี ค.ศ. 1968 เขาได้สร้างคอกสัตว์ที่ทันสมัยที่สุดเพื่อที่จะสามารถจัดการงานได้ด้วยตัวเขาเพียงคนเดียว เขาได้ไปเที่ยวงานแสดงทางด้านวงการเกษตรที่เวอเซลลี ซึ่งตั้งอยู่ไกลจากหุบเขาออสตา (คนมอริซจำนวนมากที่ไม่เคยออกจากหมู่บ้านไปเที่ยวที่อื่นไกล ๆ เลย) ที่นั่นเขาได้ติดต่อบริษัทเครื่องจักรกลการเกษตรนานาชาติ และบริษัทก็ได้นำเขาไปชมกิจการเกษตรหลาย ๆ ประเภทในปีเอมมอนเต แต่เขาก็ไม่พอใจนักเพราะกิจการดังกล่าวต้องใช้กำลังคนช่วยทำหลายคนซึ่งไม่เหมาะสมกับความจำเป็นที่มีอยู่ในชุมชน ดังนั้น บริษัทจึงได้นำเขาไปดูงานที่ประเทศสวีตเซอร์แลนด์ซึ่งคอกวัวทันสมัยและใช้แรงงานน้อย เขาก็ตัดสินใจสร้างคอกวัวแบบนั้น คอกวัวแบบใหม่นี้ใช้แรงงานคนทำน้อย กล่าวคือในการเลี้ยงและรีดนมวัว จำนวน 20 ตัว จะใช้เวลาเพียง 1 ชั่วโมง จากจำนวนแรงงาน 2 คน คือนายกเทศมนตรีและลูกสาวของเขา หากใช้วิธีการเดิมซึ่งเคยปฏิบัติมาจะต้องใช้เวลามากกว่า 2 ชั่วโมง

ในระบบที่สลับซับซ้อนใหม่นี้ เครื่องจักรจะทำงานในการรีดนมวัว ขนขยะและมูลสัตว์ไปที่ถัง น้ำเปิดปิดโดยอัตโนมัติ และสิ่งอื่น ๆ อีก การทำงานของทุกส่วนจะต้องสัมพันธ์กันกับระบบขนถ่ายภายนอกคอกวัว ดังนั้น การใช้เครื่องจักรสูบน้ำ และอื่น ๆ จะต้องติดตั้งพร้อม ๆ กันไปด้วย แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นต่อมาก็คือ งานในการเก็บเกี่ยวหญ้าในฤดูร้อนก็จำเป็นต้องใช้แรงงานมาก เขาก็พยายามแก้ปัญหาโดยตั้งสหกรณ์เครื่องจักรกลการเกษตร เพื่อซื้อเครื่องตัดและขนหญ้าแห่งตลอดจนที่เก็บหญ้าและศูนย์เก็บเครื่องมือเครื่องใช้ จะเห็นได้ว่า เมื่อมีการเริ่มต้นใช้เครื่องจักรกล

หรือของใหม่อย่างหนึ่งขึ้นมา ก็จะนำไปสู่การรับและใช้ของใหม่อื่นอีกมากมายในงานที่เกี่ยวข้อง
นายกเทศมนตรีเป็นคนแรกที่รับเอาสิ่งใหม่เหล่านี้มาใช้ในชุมชน

กรณีที่ 2

พระในหมู่บ้านเซนต์ มอริซมีบทบาทสำคัญในการรับและใช้ของใหม่ในการทำการเกษตร
พระรูปนี้มาจากหมู่บ้านอื่นในหุบเขาตออาอสต้าและเข้ามาประจำวัดในหมู่บ้านนี้ เมื่อปี ค.ศ. 1936
ท่านสามารถพูดภาษาพื้นเมืองของหมู่บ้านได้คล่องแคล่ว แต่ก็ยังถูกถือว่าเป็นบุคคลที่มาจากภายนอก
ท่านได้รับการศึกษาสูงและสามารถติดต่อกับคนได้ทั้งในและนอกหมู่บ้านตามสายงานทางด้าน
ศาสนจักร ในขณะที่เดียวกันก็มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยวในหมู่บ้าน โดย
ได้จัดซื้อที่ดินเพื่อสร้างบริเวณที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวที่มาตั้งแคมป์พัก และบ้านพักท่องเที่ยว

ในปี 1952 ท่านเป็นคนแรกที่ซื้อเครื่องจักรตัดหญ้าในหมู่บ้าน โดยได้ให้เหตุผลว่า ท่าน
รู้สึกไม่สบายใจที่ชาวบ้านไม่ยอมรับเครื่องจักรกลชนิดใหม่มาใช้ในงานเกษตรกรรม ท่านจึงต้อง
ซื้อไว้ใช้ แม้ว่าจะไม่ได้ทำการเกษตรด้วยตัวท่านเองก็ตามหลังจากที่ท่านซื้อแล้ว ท่านร่วมกับ
รองนายกเทศมนตรีไปตัดหญ้า (เพื่อนำมาเลี้ยงวัว) ให้แก่ชาวบ้าน ปีต่อมา ท่านก็ได้ขายเครื่อง-
ตัดหญ้านั้นไป ปัจจุบัน ชาวบ้านมีเครื่องตัดหญ้าด้วยกันทุกบ้าน เพราะสามารถตัดหญ้าได้รวดเร็วมาก

อย่างไรก็ตาม นายกเทศมนตรีได้ปฏิเสธว่าพระรูปนั้นเป็นผู้ริเริ่มในการนำเอาเครื่องจักร
ใหม่ชนิดนี้เข้ามาใช้เป็นคนแรก เขากล่าวว่า ในระยะเวลานั้น ได้มีชาวบ้าน 2-3 คนได้ซื้ออยู่ก่อนแล้ว
และยังได้กล่าวต่อไปอีกว่า พระน่าจะมียุทธศาสตร์ทางด้านศาสนาเท่านั้น ไม่ควรยุ่งกับงานทางโลก
ทั้งนี้อาจเกรงว่าเขาจะมีได้ดำรงความเป็นผู้นำในความคิดก้าวหน้าก็ได้

กรณีที่ 3

ดซานมิได้ดำรงตำแหน่งใดในชุมชนเพราะมีอายุ 64 ปีแล้วและปัจจุบันเขาเลี้ยงวัวเพียง
8 ตัวเท่านั้น แต่ก่อนเขาเคยเป็นสมาชิกในคณะเทศมนตรีของชุมชนและเคยเป็นคนหัวก้าวหน้า
คนหนึ่งที่ได้นำเอาเครื่องจักรมาใช้ในการทำการเกษตรในฟาร์มของเขา เขานำเอาระบบการติดตั้ง
การส่งน้ำไปยังคอกวัว และลูกชายของเขาก็รับเอาวิธีการนั้นไปใช้ในฟาร์มตามบิดาทันที นอกจากนี้
เขายังได้นำเอาเครื่องรีดนมวัวและเครื่องมืออื่น ๆ มาใช้ เขายังได้รับการยกย่องว่าเป็นชาวนาที่ดี
ในการให้คำปรึกษาปัญหาในไร่นาแก่ชาวบ้านคนอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เขามีความรู้และความสามารถ
รักษาวัวที่เจ็บป่วยได้ก่อนที่จะมีการส่งสัตว์แพทย์มาช่วยเหลือ

อย่างไรก็ตาม ความมีชื่อเสียงในด้านการเป็นผู้นำในด้านการนำเอาของใหม่มาใช้อยู่ใน
ขอบเขตที่จำกัด ทั้งนี้ เพราะลูกชายของเขาชื่อ อีนิโอมิได้สนใจและช่วยเหลือทางด้านเกษตร
เท่าที่ควร และตัวเขาก็มีสุขภาพที่ไม่ค่อยดีนัก อีนิโอสนใจในเรื่องเครื่องยนตร์กลไกและสามารถ